

คำอธิบาย

พระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

โดยนายถวัลย์ชัย ถึงถิ่น นิติกรชำนาญการ
ตุลาคม ๒๕๕๖

คำอธิบายพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

โดยนายถวัลย์ชัย ถึงถิ่น ตำแหน่งนิติกรชำนาญการ
ส่วนนโยบายการคลังและพัฒนารายได้ สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

คำปรารภ

แนวความคิดในการเขียนคำอธิบายพระราชบัญญัติป้ายนี้ เนื่องจากเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ยกเว้น องค์การบริหารส่วนจังหวัด) มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง มีภาษี หลักๆ ๓ ประเภท ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย

รัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่นและที่ผ่านมาได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้ท้องถิ่นจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น เช่น การให้เงินรางวัลในการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น แต่ท้องถิ่นไม่สามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุนั้นมีหลายประการตามลักษณะของท้องถิ่นที่มีความหลากหลายมีความแตกต่างกันไปตามสภาพของสังคมและพื้นที่ แต่มีสิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้าคิดคือกรณีที่เราให้ความสำคัญกับงานอย่างหนึ่งแล้ว สิ่งที่จะต้องคิดต่อไปว่าจะให้ใครมาทำงานอันสำคัญนี้ให้สำเร็จ คนที่มาทำจะต้องมีคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนี้เพียงใด ความรู้ ความสามารถระดับใด เพื่อให้งานนั้นสำเร็จตามเป้าหมาย

ในปัจจุบันมีหลายงานที่มีความสำคัญที่ท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติ เช่น ด้านการพัสดุที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้าง ด้านการจัดเก็บภาษี ซึ่งงานที่สำคัญดังกล่าวนี้กลับกลายเป็นว่าการรับสมัครเจ้าหน้าที่ที่มารับผิดชอบงานในตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ระดับ ๑ วุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รวมทั้งการจัดเก็บภาษีก็เช่นกัน ตำแหน่งที่รับสมัครเป็นเจ้าหน้าที่ระดับ ๑ วุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แต่ความแตกต่างของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้นั้นจะต้องมาปฏิบัติงานที่ต้องใช้กฎหมายกับประชาชนทั่วไปเป็นการเฉพาะอย่างต่ำจะต้องมีความรู้ด้านกฎหมาย ๓ ฉบับ ซึ่งข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงานนั้นนอกจากต้องปฏิบัติตามกฎหมายแล้วในบางครั้งยังต้องเกี่ยวข้องกับการที่จะต้องไปดำเนินคดีตามกฎหมายด้วยงานดังกล่าวนี้ควรที่จะมีวุฒิการศึกษาด้านกฎหมายมาดำเนินการ

ข้าพเจ้าจึงได้แรงบันดาลใจจากสมัยเรียนมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิติศาสตร์ จะมีคำอธิบายวิชากฎหมายต่างๆให้ศึกษาด้วยตนเอง และจากการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นได้พบเห็นปัญหาและความจริงในเรื่องนี้ และเข้าใจเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ โดยเฉพาะที่บรรจุใหม่ จึงได้จัดทำคำอธิบายกฎหมาย พระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ขึ้น

หวังว่าคำอธิบายนี้จะประโยชน์กับเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้และผู้สนใจ และหากมีสิ่งใดที่จะเสนอแนะ ข้าพเจ้าขออ้อมรับด้วยความเคารพและขอขอบคุณยิ่ง

นายถวัลย์ชัย ถึงถิ่น
นิติกรชำนาญการ

คำอธิบายพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐”

อธิบาย

เดิมป้ายนั้น เป็นป้ายตามประมวลรัษฎากร ซึ่งกรมสรรพากรจะมีหน้าที่ในการจัดเก็บป้าย ในเวลาต่อมาเมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๗^๑ และพระราชบัญญัติรายได้สุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๘ มาตรา ๖^๒ ได้กำหนดเทศบาลและสุขาภิบาลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บป้ายตามประมวลรัษฎากร เหตุผลในการออกพระราชบัญญัติป้าย เนื่องจากป้ายเป็นภาษีของราชการส่วนท้องถิ่น (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ควรแยกออกจากประมวลรัษฎากร และมอบให้ราชการส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และสุขาภิบาลเป็นผู้จัดเก็บ จึงได้มีการตรากฎหมายป้ายขึ้นโดยเฉพาะ

เมื่อมีการกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่น (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) มีหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้แล้ว ป้ายที่จัดเก็บได้ในราชการส่วนท้องถิ่นก็ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น (มาตรา ๙) ปัจจุบันราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ที่จัดเก็บป้ายประกอบด้วย เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีพื้นที่ทับซ้อนกับเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา ซึ่งตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๓^๓ ไม่ได้กำหนดให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

อธิบาย

ในการตรากฎหมายจะมีการกำหนดวันที่ใช้บังคับไว้ ซึ่งการกำหนดวันบังคับใช้นั้นก็มีการกำหนดที่แตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่ก็กำหนดไว้สองลักษณะคือ

๑. มีการกำหนดไว้ในบทบัญญัติแห่งตัวบทกฎหมายนั้นๆว่าใช้บังคับในวัน เดือน ปีอะไร เช่น กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้น

๒. มีการกำหนดวันให้ใช้บังคับไว้ภายหลังจากการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเช่น กำหนดว่าภายในหนึ่งวันนับจากวันที่ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลที่กำหนดว่านับจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากในทางกฎหมายหากมีการประกาศแล้วถือว่าประชาชนได้รับทราบตัวบทกฎหมายนั้นแล้ว (ตามหลักกฎหมายนั้นบุคคลจะอ้างเอาความไม่รู้กฎหมายนั้นมาต่อสู้ทางคดีให้ตนเองพ้นผิดไม่ได้ กล่าวคือจะอ้างว่าตัวเองไม่รู้กฎหมายในการกระทำผิดไม่ได้)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกหมวด ๕ ป้ายในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

^๑ มาตรา ๗ ป้ายตามประมวลรัษฎากร สำหรับป้ายซึ่งแสดงไว้ในเขตเทศบาลใด ให้เทศบาลนั้นจัดเก็บเป็นรายได้ของเทศบาลตามประมวลรัษฎากร ตั้งแต่ปีภาษี

^๒ มาตรา ๖ ป้ายตามประมวลรัษฎากรสำหรับป้ายซึ่งแสดงไว้ในเขตสุขาภิบาลใด ให้สุขาภิบาลนั้นจัดเก็บเป็นรายได้ของสุขาภิบาลตามประมวลรัษฎากร ตั้งแต่ปีภาษี ๒๔๙๘ เป็นต้นไป

^๓ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๓ เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- (๒) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
- (๓) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย

อธิบาย

เป็นบทบัญญัติให้ยกเลิกหมวด ๕ ภาษีป้ายในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร แล้วให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

ในมาตรา ๓ วรรคสอง เป็นลักษณะการกำหนดสภาพบังคับให้ใช้บทบัญญัติกฎหมายนั้นๆ หากมีกฎหมายอื่นขัดแย้งกับกฎหมายหรือพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นก็ให้ใช้บทบัญญัติกฎหมายที่ตราขึ้น

มาตรา ๔ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เทศบาลใดอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทยตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาล บรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย

อธิบาย

มาตรานี้เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายกับผู้ว่าราชการจังหวัดในการควบคุมดูแลเทศบาล

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้กับให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้ายไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

อธิบาย

ได้กำหนดให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติป้ายได้ และสามารถออกกฎกระทรวงต่างๆ และกฎกระทรวงมหาดไทยจะใช้บังคับได้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

หมวด ๑

บททั่วไป

.....

มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้

“ป้าย” หมายความว่า ป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อหรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก จารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

อธิบาย

ในการศึกษาพระราชบัญญัติป้ายนี้ ก่อนอื่นจะต้องทำความเข้าใจว่า ป้ายนั้นเมื่อเราวิเคราะห์ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๑๐ จะแบ่งป้ายออกเป็นสองประเภทหลักๆ คือ

ประเภทที่หนึ่ง ป้ายที่ไม่ต้องเสียภาษี ซึ่งมีลักษณะต่างๆไป เช่น ป้ายบอกชื่อหน่วยงานราชการ ป้ายประชาสัมพันธ์ผลงานของหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ป้ายบอกชื่อถนนซึ่งไม่ก่อให้เกิดหรือการหารายได้จากป้ายนั้น

ประเภทที่สอง ป้ายที่ต้องเสียภาษี ซึ่งมีลักษณะโฆษณา ประชาสัมพันธ์ โดยมีจุดประสงค์หรือเป้าหมายเพื่อให้เกิดรายได้หรือหารายได้

ป้ายที่จะต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ นี้ ต้องเข้าลักษณะตามความ
ในมาตรา ๖ ดังนี้

๑. จะต้องเป็นป้ายแสดงชื่อเพื่อหารายได้
๒. จะต้องเป็นป้ายแสดงยี่ห้อเพื่อหารายได้
๓. จะต้องเป็นป้ายแสดงเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าเพื่อหารายได้
๔. จะต้องเป็นเครื่องหมายที่ใช้ประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้
๕. จะต้องเป็นการโฆษณาการค้าเพื่อหารายได้
๖. จะต้องเป็นการโฆษณากิจการอื่นเพื่อหารายได้ การบริการ

ไม่ว่าป้ายนั้นจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน
แกะสลัก จารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

ลักษณะของป้ายในปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้นมากมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้เป็นส่วนประกอบของป้ายที่สำคัญ นอกจากนั้นยังมีการจัดทำป้ายอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นมา เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ การประกอบการค้าของตน หรือเพื่อรับจ้างในการโฆษณากิจการการค้าของผู้ประกอบการค้าอื่น ๆ และมีจำนวนหลาย ราย ซึ่งมีลักษณะเป็นระบบไฟฟ้าเป็นอักษรวิ่งตลอดเวลา ซึ่งพระราชบัญญัติป้ายนี้ได้บัญญัติขึ้นใช้มาหลายปีไม่มีการแก้ไขปรับปรุงให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน และยังมีปัญหาประการหนึ่งคือ ไม่ได้ให้ คำจำกัดความ บทวิเคราะห์ศัพท์ หรือคำอธิบายของคำว่า ป้ายแสดงชื่อ คือ อะไร ยี่ห้อ คือ อะไร และเครื่องหมาย ที่ใช้ในการประกอบการค้า คืออะไร จึงทำให้ยากต่อการตีความ และขณะเดียวกันผู้ประกอบการค้าก็พยายามหา ช่องว่างของกฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีหรือทำให้เสียภาษีน้อยลง ในที่นี้จะขออธิบายได้ดังนี้

หลักเกณฑ์ที่เป็นองค์ประกอบในการพิจารณาว่าลักษณะสิ่งใดคือป้ายพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๖ สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบประการที่หนึ่ง ลักษณะป้ายจะต้องเป็นป้ายแสดงชื่อ ป้ายแสดงยี่ห้อ ป้ายแสดง เครื่องหมาย

องค์ประกอบประการที่สอง ป้ายที่แสดงนั้นเป็นการประกอบกิจการค้า เพื่อหารายได้ หรือ ประกอบกิจการอื่น เพื่อหารายได้

องค์ประกอบประการที่สาม ป้ายแสดงชื่อ ป้ายแสดงยี่ห้อ ป้ายแสดงเครื่องหมายนั้น ไม่ว่าจะ แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก จารึกหรือทำให้ปรากฏด้วย วิธีอื่น

องค์ประกอบประการที่หนึ่ง ลักษณะป้ายจะต้องเป็นป้ายแสดงชื่อ ป้ายแสดงยี่ห้อ ป้าย แสดงเครื่องหมาย

ป้ายแสดงชื่อ ป้ายแสดงยี่ห้อ นั้นหมายถึงป้ายที่บอกชื่อกิจการที่ใช้ประกอบการค้าหรือ ประกอบกิจการนั่นเอง

ตัวอย่างป้ายชื่อ

ตัวอย่างป้ายแสดงยี่ห้อ

ป้ายแสดงเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้า คืออะไร เป็นอย่างไร

เนื่องจากพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ไม่ได้กำหนดบทวิเคราะห์ศัพท์คำว่า เครื่องหมายไว้จึงต้องวิเคราะห์ตามความหมายธรรมดาปกติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้อธิบายคำว่า เครื่องหมาย คือสิ่งที่ทำขึ้น แสดงความหมายเพื่อจดจำหรือกำหนดรู้ กรณีป้ายนี้เป็นการแสดงสินค้าให้คนจดจำว่าเป็นสินค้าประเภทใด และมีคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๕/๒๕๑๗ ได้อธิบายความหมายของคำว่า เครื่องหมายในทำนองเดียวกันกับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ดังกล่าว

ดังนั้นตามคำพิพากษาดังกล่าวเป็นสิ่งที่แสดงขึ้นเพื่อให้เกิดการจดจำหรือกำหนดรู้ไม่ว่าสิ่งนั้นจะทำขึ้นเป็นรูปภาพใดๆก็ตาม เช่นรูปภาพสัตว์ รูปภาพสิ่งของ รวมถึงรูปภาพบุคคลที่มีชื่อเสียง จะอยู่ในความหมายของคำว่า เครื่องหมายทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้จะต้องไม่ลืมองค์ประกอบของป้ายอีกประการหนึ่งซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญคือ เพื่อหารายได้

ตัวอย่าง เครื่องหมาย

การวินิจฉัยว่าสิ่งใดคือป้ายที่จะต้องเสียภาษีป้ายจะต้องเป็นป้ายที่เข้าลักษณะดังกล่าวข้างต้น ไม่ใช่เป็นการยิวสัตว์ที่เป็นส่วนประกอบเป็นป้ายหรือติดตั้งป้าย เช่น กรณีมีป้ายติดกับฝาผนัง ป้ายก็คือข้อความที่ติดฝาผนังนั้นไม่ใช่ฝาผนัง

องค์ประกอบประการที่สอง ป้ายที่แสดงนั้นเป็นการประกอบกิจการค้า เพื่อหารายได้หรือประกอบกิจการอื่น เพื่อหารายได้

จากมาตรา ๖ ดังกล่าว มีหลักที่สำคัญในการที่จะพิจารณาว่าจะป้ายที่จะต้องเสียภาษีป้ายตามพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือไม่ คือจะต้องพิจารณาว่าป้ายที่จัดทำขึ้นเพื่อการหารายได้เป็น

หลักการสำคัญ หากมีไม่การหารายได้แล้ว ก็จะไม่เป็นป้ายตามพระราชบัญญัตินี้ เช่นป้ายมีข้อความว่าห้องน้ำสะอาด ไม่มีการเก็บค่าบริการการใช้ห้องน้ำไม่ถือว่าเป็นป้าย

ตัวอย่างป้ายประกอบกิจการค้าเพื่อหารายได้

นอกจากนี้ป้ายตามมาตรา ๖ ได้กำหนดไว้ว่า

เครื่องหมายที่ใช้ประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ หรือ

โฆษณากิจการอื่นเพื่อหารายได้

ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าไม่ใช่มีแต่กิจการค้าอย่างเดียวที่เข้าลักษณะป้าย หากแต่ยังมีการประกอบกิจการอื่น หรือโฆษณากิจการอื่น ผู้ศึกษาต้องทำความเข้าใจต่อไปว่าเครื่องหมายที่ใช้ประกอบกิจการอื่นหรือโฆษณากิจการอื่น คืออะไร

ดังนั้นเมื่อกฎหมายได้กำหนดว่าการหารายได้นั้นไม่ใช่การประกอบการค้าอย่างเดียว หากแต่ยังมีสิ่งอื่นๆอีก ในที่นี้ขอให้ความเห็นว่าการให้บริการที่มีการจัดเก็บค่าบริการ หรือการประกอบอาชีพอิสระ หากมีเครื่องหมายที่ใช้ประกอบกิจการหรือโฆษณากิจการก็เข้าองค์ประกอบของป้ายที่ต้องเสียภาษีป้ายตามพระราชบัญญัตินี้ กิจการที่ให้บริการ หรือการประกอบอาชีพอิสระ เช่น สำนักงานทนายความ ร้านเสริมสวย หอพักให้เช่ารายวันหรือรายเดือน เป็นต้น

ตัวอย่าง ป้ายประกอบกิจการอื่น (กรณีนี้เป็นการบริการ)

องค์ประกอบประการที่สาม ป้ายแสดงชื่อ ป้ายแสดงยี่ห้อ ป้ายแสดงเครื่องหมายนั้น ไม่ว่าจะแสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก จารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

องค์ประกอบนี้ในทางกฎหมายได้เปิดกว้างไว้ว่า **ไม่ว่าจะแสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ** เป็นการเน้นย้ำความหมายของคำว่า “ป้าย” หมายถึง ป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อหรือเครื่องหมาย ซึ่งไม่ใช่วัสดุที่นำมาใช้ในการจัดทำป้ายดังที่อธิบายมาดังกล่าวแล้วข้างต้น

ตัวอย่าง ป้ายลักษณะนี้ก็ต้องเสียภาษี (ไม่ว่าจะแสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ)

จากประสบการณ์ของผู้เขียนที่รับผิดชอบในเรื่องการพัฒนารายได้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง พบว่าปัญหาการจัดเก็บภาษีป้าย ในกรณีป้ายที่จัดทำบนวัสดุผ้าหรือผ้าพลาสติก ผ้าใบ หรือที่เรียกว่าป้ายไวนิล ที่ติดตั้งไว้หน้าสถานประกอบการค้า เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน ยังไม่เข้าใจ หรือเข้าใจว่า ป้ายที่จัดเก็บภาษีได้นั้นต้องเป็นป้ายถาวรหรือมีลักษณะมั่นคงแข็งแรง ป้ายในลักษณะนี้เข้าใจว่าเป็นป้ายชั่วคราว ไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้ โดยเข้าใจผิดในช้อยกเว้นป้ายที่ไม่ต้องเสียภาษี ตามมาตรา ๘ เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียภาษีป้ายสำหรับป้ายดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๓) ป้ายที่แสดงไว้ในบริเวณงานที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว

สำหรับประชาชน ก็จะแจ้งว่าติดตั้งไว้กันแสงแดดส่องเข้าสถานประกอบการ

หากพิจารณาจากพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่เป็นคำอธิบายและสนับสนุนว่าไม่มีป้ายชั่วคราวคือมาตรา ๗ ที่ระบุว่า ให้เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้ายโดยเสียเป็นรายปี ยกเว้นป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันเริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปี และให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวดตลอดสามเดือนของปี โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่วัดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปีการจัดเก็บภาษีป้าย

ในเมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ว่าป้ายที่จัดเก็บภาษีป้ายได้จะต้องเป็นป้ายถาวรหรือเป็นการชั่วคราว ดังนั้นแม้ว่าป้ายที่เป็นการแสดงไว้เป็นการชั่วคราว หากมีวัตถุประสงค์เข้าองค์ประกอบของป้ายดังกล่าวข้างต้นแล้วจะต้องเป็นป้ายที่ต้องเสียภาษีป้าย และจะต้องเสียภาษีตั้งแต่ติดตั้งจนถึงสิ้นปี หรือเก็บทั้งปี

ตัวอย่าง ป้ายลักษณะนี้ไม่ใช่ป้ายตาม มาตรา ๘ (๓) จะต้องเสียภาษี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับป้ายตามมาตรา ๖

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๕/๒๕๑๗

ตามบทวิเคราะห์ศัพท์ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ป้ายอาจแสดงตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายเพียงอย่างหนึ่งอย่างใดก็ถือว่าเป็นป้าย ดังนั้น ป้ายมีอักษรไทยล้วนตามบัญญัติอัตราภาษี ประเภท (๑) ย่อมหมายถึงป้ายที่ไม่มีสิ่งอื่นใดเลยนอกจากตัวอักษรไทย

คำว่าเครื่องหมาย นั้น ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๓ หมายความว่า สิ่งที่ทำขึ้นแสดงความหมาย ป้ายโฆษณาภาพยนตร์ที่มีอักษรไทย ภาพดาราดาราภาพยนตร์ ภาพสัตว์ และภาพวัตถุอื่นๆ จึงเป็นป้ายที่มีอักษรไทยปนกับเครื่องหมายตามบัญญัติอัตราภาษีป้ายประเภท (๒)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๙๕/๒๕๓๑

ตามบทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มิได้ระบุว่า ป้ายจะต้องแสดงชื่อ ยี่ห้อหรือเครื่องหมายที่มีสัญลักษณ์เฉพาะ ดังนั้นป้ายที่แสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่มีลักษณะทั่วไป ก็เป็นป้ายตามความหมายแห่งมาตราดังกล่าว ป้ายของโจทก์ที่มีข้อความว่า “สำนักงานแพทย์ สิว ฝ้า โรคผิวหนัง และโรคทั่วไป” เป็นป้ายแสดงชื่อซึ่งมีลักษณะทั่วไป จึงเป็นป้ายซึ่งโจทก์มีหน้าที่ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

เมื่อนายกเทศมนตรีได้แจ้งเตือนให้โจทก์ไปชำระภาษีป้ายย้อนหลัง ๕ ปี โจทก์มอบอำนาจให้อ. เป็นผู้นำเงินไปชำระภาษีป้าย อ. ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายประจำปี เอกสารทุกฉบับระบุว่า อ. เป็นผู้มายื่นแทนโจทก์ผู้เป็นเจ้าของป้าย การกระทำของ อ. ดังกล่าวจึงเป็นการกระทำแทนโจทก์ หรือในนามของโจทก์ ด้านหลังเอกสารดังกล่าวทุกฉบับมีรายการประเมินภาษีป้ายลงนามโดย ร. ผู้รักษาการแทนสมุหบัญชี ซึ่งนายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้สมุหบัญชีหรือผู้รักษาการแทนเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ประเมินภาษีป้าย ร. จึงเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจประเมินภาษีป้ายและถือว่ามี การประเมินภาษีป้ายโดยชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๘/๒๕๔๖

แม้ป้ายข้อความยินดีต้อนรับ SYNERGY โลโก้ ESSO และเครื่องหมายลูกศรบอกทางเข้า ซึ่งติดตั้งอยู่บริเวณทางเข้าสถานี บริการน้ำมันของโจทก์จะอยู่ในกรอบพลาสติกนูนแยกขอบเขตของแต่ละป้ายได้ แต่ก็อยู่ในโครงเหล็กแผ่นเดียวกันถือว่าเป็นป้ายแผ่นเดียวกัน โจทก์ทำขึ้นเพื่อเชิญชวนลูกค้าซึ่งเป็นสมาชิกบัตร SYNERGY เข้าใช้บริการของโจทก์ จึงเป็นการใช้ป้ายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อโฆษณาและหารายได้ ถือว่าเป็นป้ายตามคำนิยามศัพท์ มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ต้องเสียภาษีป้าย

ป้ายแสดงราคาน้ำมันนั้นต้องเสียภาษีหรือไม่

ในเรื่องนี้ได้มีคำพิพากษาเป็นแนวทางไว้ว่าไม่ต้องเสียภาษีป้าย เนื่องจากไม่เข้าเงื่อนไขตาม มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ สรุปได้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๑๘/๒๕๕๔

ระหว่าง บริษัทเอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) โจทก์ กับเทศบาลนครปากเกร็ด กับพวก จำเลย

ป้ายใหญ่ซึ่งติดตั้งด้านหน้าสถานีบริการน้ำมันในสถานที่ **แสดงราคาน้ำมันเป็นป้ายที่แสดงประเภท ชนิด และราคาจำหน่ายปลีกน้ำมัน** ซึ่งเป็นสินค้าควบคุม ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับ

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๕๕) เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของการประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ รายย่อย การออกไปกำกับภาษีของผู้ประกอบการจดทะเบียน ตามมาตรา ๘๖/๘ แห่งประมวลรัษฎากร และการ เก็บรักษารายงานตามมาตรา ๘๗/๓ แห่งประมวลรัษฎากรข้อ ๗ กับประกาศคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้า และป้องกันการผูกขาด ฉบับที่ ๒๐๐ พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง ให้ผู้จำหน่ายปลีกแสดงราคาจำหน่ายปลีกสินค้าควบคุม ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๓๕ และฉบับที่ ๒๔๙ พ.ศ. ๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๑ **จึงไม่ใช้ป้ายแสดงชื่อยี่ห้อหรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้าหรือ กิจการอื่นเพื่อหารายได้ของโจทก์ตาม พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ.๒๕๑๐ มาตรา ๖** โจทก์จึงไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษี ป้ายในส่วนนี้ แม้ในส่วนที่แสดงราคาน้ำมันจะอยู่ใต้ส่วนที่มีข้อความ “ESSO” และอยู่ในโครงสร้างเดียวกันก็ตาม แต่เมื่อป้ายในส่วนนี้ไม่ใช่ป้ายตาม พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๖

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๓๒/๒๕๔๗

โจทก์ซึ่งทำธุรกิจสถานีบริการน้ำมันมีหน้าที่ต้องจัดทำแผ่นป้ายที่มีข้อความ"เก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม จากมิเตอร์หัวจ่าย" และป้ายแสดงประเภท ชนิด และราคาจำหน่ายปลีกน้ำมันซึ่งเป็นสินค้าควบคุมตาม ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ซึ่งออกตาม ป.รัษฎากร และประกาศคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและ ป้องกันการผูกขาด (ซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดประกอบด้วย กฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ) ป้ายดังกล่าวข้างต้นจึงไม่ใช่ป้ายแสดงชื่อยี่ห้อหรือเครื่องหมายที่ใช้ในการ ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้า หรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ของโจทก์ ตามบทบัญญัติในมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ.ภาษีป้ายฯ โจทก์จึงไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีป้าย

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นราชการ ส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

ราชการส่วนท้องถิ่น ในปัจจุบันได้มีการยกเลิก มีการจัดตั้งขึ้นมาใหม่ และบางองค์กรไม่มี หน้าที่ในการจัดเก็บภาษีป้ายแล้ว ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขต่อไปเช่น มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล มีการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลเป็นผลให้สุขาภิบาลสิ้นสภาพไปโดยผลของกฎหมาย องค์การบริหารส่วน จังหวัดไม่มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีป้าย เป็นต้น

“เขตราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า

- (๑) เขตเทศบาล
 - (๒) เขตสุขาภิบาล
 - (๓) เขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - (๔) เขตกรุงเทพมหานคร
 - (๕) เขตเมืองพัทยา
 - (๖) เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น
- “ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า
- (๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
 - (๒) ประธานกรรมการสุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล

- (๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็น
ราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น
เขตราชการส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น ก็จะต้องมีการปรับปรุงทำนองเดียวกันกับ
ราชการส่วนท้องถิ่น ดังกล่าวข้างต้น

“ปี” หมายความว่า ปีปฏิทิน

ปีปฏิทิน คือตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ซึ่งไม่น่าจะมีปัญหา แต่ในทาง
ปฏิบัติ การจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งไปยึดติดกับปีงบประมาณ ซึ่งนับเริ่มจากวันที่ ๑
ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป จึงเกิดปัญหาในการออกใบเสร็จรับเงินภาษีป้าย ในการออก
ใบเสร็จรับเงินนี้ต้องออกตามปีปฏิทิน แต่เรื่องเงินภาษีที่จัดเก็บมาได้นั้นจะเป็นรายได้ของปีงบประมาณนั้น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗⁴ ให้เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้ายโดยเสียเป็นรายปี ยกเว้นป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือ
แสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันเริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปีและให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวด งวดละ
สามเดือนของปี โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่วัดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปี ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดใน
กฎกระทรวงซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้

การคำนวณพื้นที่ภาษีป้าย ให้คำนวณตามบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) และ (๗) ท้าย
พระราชบัญญัตินี้

ป้ายที่ติดตั้งบนอสังหาริมทรัพย์ของบุคคลอื่นและมีพื้นที่เกินสองตารางเมตรต้องมีชื่อและที่
อยู่ของเจ้าของป้ายเป็นตัวอักษรไทยที่ชัดเจนที่มุมขวาด้านล่างของป้ายและให้ข้อความดังกล่าวได้รับยกเว้นภาษี
ป้ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

อธิบาย

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย

เมื่อทราบแล้วว่าป้ายลักษณะใดต้องเสียภาษีป้าย ข้อที่ต้องพิจารณาต่อไปคือใครมีหน้าที่
เสียภาษีป้าย มีการคิดภาษีอย่างไร หรือเสียอย่างไร

ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า เจ้าของป้าย
มีหน้าที่เสียภาษีป้าย

เจ้าของป้ายตามหลักทั่วไปคำว่า “เจ้าของ” ก็คือผู้มีกรรมสิทธิ์หรือผู้ที่มีการจัดทำป้ายนั้น
ขึ้นมา

⁴ มาตรา ๗๙๗ อันว่าสัญญาตัวแทนนั้น คือสัญญาซึ่งให้บุคคลคนหนึ่งเรียกว่าตัวแทน มีอำนาจทำการแทนบุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าตัวการ และตกลงจะ
ทำการนั้น

อันความเป็นตัวแทนนั้นจะเป็นโดยแต่งตั้งแสดงออกชัดหรือโดยปริยายก็ย่อมได้

หลักที่กำหนดว่าเจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้าย แต่มีข้อยกเว้นที่บัญญัติไว้
พระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่ไม่ได้มีการจัดเก็บภาษีป้ายจากเจ้าของป้ายดังนี้

มาตรา ๑๒ ให้เจ้าของป้ายซึ่งจะต้องเสียภาษีป้าย ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายตามแบบ
และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ภายในเดือนมีนาคมของปี

ในกรณีที่เจ้าของป้ายอยู่นอกประเทศไทย ให้ตัวแทนหรือผู้แทนในประเทศไทยมีหน้าที่ยื่น
แบบแสดงรายการภาษีป้ายแทนเจ้าของป้าย

อธิบาย

ในกรณีมาตรา ๑๒ วรรค ๒ นี้ เป็นเรื่องตัวแทนและผู้แทนที่อยู่ในประเทศไทยมีหน้าที่ยื่น
แบบแสดงรายการภาษีป้ายแทนเจ้าของป้ายซึ่งอยู่นอกประเทศ

ข้อที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า ตัวแทน ในที่นี้จะเป็นตัวแทนลักษณะใด เป็นตัวการ ตัวแทน
ตัวแทนนายหน้า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องการทำนิติกรรมสัญญา ที่มีการแต่งตั้งตัวแทน
หรือมอบอำนาจกันไว้หรือไม่เพียงใด

หรือจะเป็นตัวแทน หรือผู้แทนที่ใช้เรียกขานกันในการประกอบกิจการค้า ว่าเป็นผู้แทน
หรือตัวแทนจำหน่ายสินค้า ซึ่งมีข้อตกลงกันไว้ในการประกอบการค้า

นอกจากนี้คำว่าผู้แทนนั้นในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้มีการกำหนดไว้ใน
เรื่องเกี่ยวกับผู้เยาว์ ซึ่งผู้เยาว์จะมีผู้แทนโดยชอบธรรม ได้แก่บิดา มารดาของผู้เยาว์นั่นเอง

อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้กำหนดไว้ให้ตัวแทนหรือผู้แทนใน
ประเทศไทยมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายแทนเจ้าของป้าย ดังนั้นการจัดเก็บภาษีก็สามารถจัดเก็บ
จากตัวแทนหรือผู้แทนได้

ในทางปฏิบัติกระบวนการจัดเก็บภาษีป้ายไม่ได้สิ้นสุดลงเพียงการยื่นแบบแต่จะต้องมีการ
ประเมินและแจ้งการประเมิน การจัดเก็บภาษีและออกใบเสร็จรับเงิน ซึ่งในขั้นตอนดังกล่าวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
จะดำเนินการอย่างไร แจ้งการประเมินไปให้ใคร ออกใบเสร็จให้กับใคร

ในกรณีดังกล่าวผู้เขียนมีความเห็นว่า การแจ้งการประเมินก็ต้องแจ้งเจ้าของทรัพย์สิน และ
การออกใบเสร็จรับเงินก็ต้องออกในนามของเจ้าของทรัพย์สิน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๗ แห่ง
พระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้าย

มาตรา ๑๓ ถ้าเจ้าของป้ายตาย เป็นผู้ไม่อยู่ เป็นคนสาบสูญ เป็นคนไร้ความสามารถหรือเป็น
คนเสมือนไร้ความสามารถ ให้ผู้จัดการมรดก ผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกไม่ว่าจะเป็นทายาทหรือผู้อื่น ผู้จัดการ
ทรัพย์สิน ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๑๒ แทนเจ้าของป้าย

อธิบาย

กรณีตามมาตรา ๑๓ เป็นเรื่องของสภาพบุคคล หรือความสามารถของบุคคล ตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้กำหนดถึงกรณีการเสียชีวิต การเป็นคนสาบสูญ การเป็นคนไร้
ความสามารถหรือการเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งมีการกำหนดผู้กระทำการแทนไว้ ดังนี้ผู้กระทำการ
แทนก็จะต้องมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีป้าย เช่น

๑. กรณีเจ้าของมรดกเสียชีวิต (ในที่นี้หมายถึงเจ้าของป้าย) ผู้จัดการมรดกมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี แต่ในกรณีไม่มีการแต่งตั้งผู้จัดการมรดก ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีคือทายาทโดยธรรมของเจ้าของมรดกที่มีสิทธิ์รับมรดกตามกฎหมาย

๒. กรณีเจ้าของป้ายเป็นผู้ไม่อยู่ ผู้ครอบครองป้ายหรือครอบครองทรัพย์สินมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี

๓. กรณีเจ้าของป้ายเป็นคนสาบสูญ ผู้จัดการทรัพย์สินมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี

๔. กรณีเจ้าของป้ายเป็นคนไร้ความสามารถ ผู้อนุบาลมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี

๕. กรณีเจ้าของป้ายเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ผู้พิทักษ์มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี

การแจ้งการประเมิน และการออกใบเสร็จรับเงิน ก็ดำเนินการทำนองเดียวกันกับมาตรา ๑๒ วรรค ๒ ดังกล่าวข้างต้น

ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า การที่กฎหมายได้กำหนดให้มีผู้ยื่นแบบแทนเจ้าของป้ายในกรณีต่างๆ ก็เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย กล่าวคือมีการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีป้ายตามระยะเวลาที่กำหนด (ภายในเดือนมีนาคม) ซึ่งจะได้ประโยชน์ทั้งผู้จัดเก็บภาษี (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ได้รับเงินภาษี เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียเงินเพิ่มหรือเสียค่าปรับกรณียื่นแบบเกินกำหนดเวลา

นอกจากนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่าในทางปฏิบัติในบางครั้งเรายึดหลักนิติศาสตร์อย่างเดียวก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จำเป็นต้องใช้หลักรัฐศาสตร์เข้ามาร่วมด้วย

มาตรา ๑๘⁵ ในกรณีที่ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าไม่มีผู้ยื่นแบบแสดงรายการสำหรับภาษีป้ายใด เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจหาตัวเจ้าของป้ายนั้นได้ ให้ถือว่าผู้ครอบครองป้ายนั้นเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ถ้าไม่อาจหาตัวผู้ครอบครองป้ายนั้นได้ ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินที่ป้ายนั้นติดตั้งหรือแสดงอยู่ เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายตามลำดับ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการประเมินภาษีป้ายเป็นหนังสือไปยังบุคคลดังกล่าว

อธิบาย

ผู้ที่มีหน้าที่ในการเสียภาษี ตามมาตรา ๑๘ ซึ่งไม่ใช่กรณีเป็นเจ้าของป้าย เนื่องจากไม่มีผู้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีป้าย หรือหาเจ้าของป้ายไม่ได้ ให้จัดเก็บจากบุคคลดังนี้

๑. ให้ถือว่าผู้ครอบครองป้ายนั้นเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย
๒. ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ป้ายนั้นติดตั้งหรือแสดงอยู่
๓. ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ป้ายนั้นติดตั้งหรือแสดงอยู่

5

มาตรา ๑๓๖๗ บุคคลใดยึดถือทรัพย์สินโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตน ท่านว่าบุคคลนั้นได้ซึ่งสิทธิครอบครอง

มาตรา ๑๓๖๘ บุคคลอาจได้มาซึ่งสิทธิครอบครองโดยผู้อื่นยึดถือไว้ให้

มาตรา ๑๓๖๙ บุคคลใดยึดถือทรัพย์สินไว้ ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลนั้นยึดถือเพื่อตน

ปัญหาในการจัดเก็บภาษีป้ายจากผู้ครอบครองนี้ หากมีการพิจารณาคำว่าผู้ครอบครองนั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การครอบครองนั้นจะต้องเป็นการครอบครองเพื่อตน คือครอบครองเพื่อเป็นเจ้าของ

แต่กรณีป้ายนี้ไม่ได้ยึดถือหรือครอบครองเพื่อตน เป็นลักษณะการให้เช่าติดตั้งป้าย จึงไม่ใช่ผู้ครอบครองป้าย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๕๑/๒๕๔๙

ระหว่าง กรุงเทพมหานคร โจทก์

บริษัทแปซิฟิค แบรินด์ส จำกัด จำเลย

ป้ายพิพาทเป็นป้ายที่จำเลยได้รับสิทธิติดตั้งโฆษณาในศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทางตามสัญญา เพื่อประโยชน์ในทางการค้าของจำเลย จึงเป็นทรัพย์สินของจำเลยโดยตรง ซึ่งจำเลยยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายพิพาทต่อโจทก์ตลอดมา แม้มีข้อตกลงตามสัญญาข้อ ๓ ว่า ให้ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทางตลอดจนส่วนควบตกเป็นกรรมสิทธิ์แก่โจทก์ทันทีที่ก่อสร้างเสร็จ แต่ป้ายพิพาทที่จำเลยติดตั้งไว้นั้นไม่มีสภาพเป็นส่วนควบและแม้จะมีข้อสัญญาระบุว่า ถ้าโจทก์บอกเลิกสัญญาแล้วให้บรรดาวัสดุก่อสร้างและสิ่งก่อสร้างที่ดำเนินการแล้วตกเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ทันทีนั้น สิ่งก่อสร้างคือ ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทางส่วนวัสดุก่อสร้างคือ วัสดุที่ใช้ก่อสร้างศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง แต่ป้ายโฆษณาเป็นสิ่งที่จำเลยนำมาติดตั้งเพื่อโฆษณา หากวัสดุก่อสร้างไม่ จำเลยจึงยังคงเป็นเจ้าของป้ายดังกล่าว หากได้ตกเป็นของโจทก์ไม่ เมื่อโจทก์บอกเลิกสัญญาแล้ว จำเลยในฐานะเจ้าของป้ายพิพาทย่อมมีหน้าที่ต้องรื้อถอนป้ายพิพาทออกไป แต่จำเลยละเว้นเสียยังคงติดตั้งป้ายโฆษณาของตนจนล่วงเข้าปี ๒๕๔๔ จำเลยจึงมีหน้าที่ต้องเสียภาษีป้ายประจำปี ๒๕๔๔ ตาม พ.ร.บ.ภาษีป้ายฯ มาตรา ๗ เมื่อโจทก์แจ้งการประเมินภาษีป้ายให้จำเลยทราบแล้ว จำเลยไม่อุทธรณ์การประเมินต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.ภาษีป้ายฯ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง การประเมินของพนักงานเจ้าหน้าที่จึงเป็นอันยุติ จำเลยจึงต้องเสียภาษีป้ายตามที่โจทก์ประเมินพร้อมเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๕ (๓)

กรณีมีการทำโครงป้ายที่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ลักษณะอักษรวิ่ง) แล้วรับจ้างโฆษณาป้ายจากผู้ประกอบกิจการค้าต่างๆ ในกรณีนี้จะแตกต่างกับกรณีแรก เพราะเป็นการครอบครองป้าย จึงถึงได้ว่าบุคคลดังกล่าวนี้เป็นผู้ครอบครองป้าย

แต่ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่าเจตนารมณ์ของการตราพระราชบัญญัติมาตรานี้ขึ้นก็เพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีป้ายได้ ดังจะเห็นได้ว่าได้มีการระบุคำว่า “ให้ถือว่า” ซึ่งเป็นคำในลักษณะเหมารวมความรับผิดชอบดังกล่าว

ตามมาตรา ๗ การเสียภาษีป้ายหรือการจัดเก็บภาษีป้ายจะมีการจัดเก็บทั้งปี แต่มีข้อยกเว้นในกรณี ป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันเริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปีและให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวด งวดละสามเดือนของปี โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่วัดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปี

การคิดภาษีป้ายปกติคิดทั้งปี แต่ป้ายที่ติดตั้งระหว่างปีให้คิดภาษีเป็นรายงวด งวดละสามเดือนดังนั้นปีหนึ่งๆก็จะมีการแบ่งออกเป็นงวดดังนี้

งวดที่หนึ่งป้ายที่ติดตั้งระหว่างเดือน มกราคม - มีนาคม คิดภาษีป้าย ๑๐๐ %

งวดที่สองป้ายที่ติดตั้งระหว่างเดือน เมษายน - มิถุนายน คิดภาษีป้าย ๗๕ %

งวดที่สามป้ายที่ติดตั้งระหว่างเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม คิดภาษีป้าย ๕๐ %

งวดที่สี่ป้ายที่ติดตั้งระหว่างเดือน กันยายน - ธันวาคม คิดภาษีป้าย ๒๕ %

ตัวอย่าง

คิดคำนวณภาษีได้จำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๑. ป้ายที่ติดตั้งงวดที่หนึ่งระหว่างเดือน มกราคม - มีนาคม คิดภาษีป้าย ๑๐๐ % เสีย
ภาษี ๑,๐๐๐ บาท

๒. ป้ายที่ติดตั้งงวดที่สองระหว่างเดือน เมษายน - มิถุนายน คิดภาษีป้าย ๗๕ % เสีย
ภาษี ๗๕๐ บาท

๓. ป้ายที่ติดตั้งงวดที่สามระหว่างเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม คิดภาษีป้าย ๕๐ % เสีย
ภาษี ๕๐๐ บาท

๔. ป้ายที่ติดตั้งงวดที่สี่ระหว่างเดือน กันยายน - ธันวาคม คิดภาษีป้าย ๒๕ % เสียภาษี ๒๕๐
บาท

ตามมาตรา ๗ วรรคสอง

การคำนวณพื้นที่ภาษีป้าย ให้คำนวณตามบัญชีอัตราภาษีป้าย(๖) และ (๗) ท้าย
พระราชบัญญัตินี้

บัญชีอัตราภาษีป้าย

(๑) ป้ายที่มีอักษรไทยล้วน ให้คิดอัตรา ๑๐ บาท ต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร

ฯลฯ

(๖) พื้นที่ของป้ายไม่ว่าจะมีรูปร่างหรือลักษณะอย่างไร ให้คำนวณดังนี้

(ก) ถ้าเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ให้เอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขต
ป้ายเป็นตารางเซนติเมตร

(ข) ถ้าเป็นป้ายที่ไม่มีขอบเขตกำหนดได้ ให้ถือว่าตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่อยู่ริมสุด
เป็นขอบเขตสำหรับกำหนดส่วนกว้างที่สุดและยาวที่สุด แล้วคำนวณตาม (ก)

(๗) ป้ายตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) เมื่อคำนวณพื้นที่ของป้ายแล้ว

(ก) ถ้ามีเศษเกินกึ่งหนึ่งของห้าร้อยตารางเซนติเมตร ให้นับเป็นห้าร้อยตารางเซนติเมตร ถ้า
ไม่เกินกึ่งหนึ่ง ให้ปัดทิ้ง

(ข) ถ้ามีอัตราที่ต้องเสียภาษีต่ำกว่าป้ายละ ๒๐๐ บาท ให้เสียภาษีป้ายละ ๒๐๐ บาท

ตามบัญชีอัตราภาษีป้าย การคำนวณพื้นที่ป้าย

การคำนวณพื้นที่ป้ายนั้นหากพิจารณาตามข้อบัญญัติท้ายบัญชีนี้จะเห็นว่ามีการวัดขนาด
ของป้ายก่อน ซึ่งการวัดป้ายไม่ว่าป้ายจะมีลักษณะใด จะมีการวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมทั้งหมด แล้วคำนวณหา
พื้นที่มี ๒ กรณีดังนี้

(ก) กรณีป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ คือป้ายที่มีการติดตั้งบนโครงสร้าง หรือมีการจัดทำ
ป้ายขึ้นมาเป็นการเฉพาะ ให้วัดเอาส่วนที่กว้างที่สุดและส่วนที่ยาวที่สุดของโครงสร้างหรือป้ายที่ทำขึ้นมานั้น
ว่ามีขนาดความกว้างจำนวนกี่เซนติเมตร และมีขนาดความยาวจำนวนกี่เซนติเมตรแล้วคิดคำนวณพื้นที่ โดย
เอาความกว้างคูณด้วยความยาวของป้าย ในการวัดป้ายไม่ว่าป้ายจะมีลักษณะอย่างไร เช่น วงกลม วงรี
ทรงกระบอก สามเหลี่ยม ฯลฯ จะวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยม กว้างคูณยาวทั้งหมด

ตัวอย่าง การวัดป้ายมีขอบเขตกำหนดได้

(ข) ป้ายที่ไม่มีขอบเขต ให้เอาส่วนที่กว้างที่สุดและยาวที่สุดมาคูณกันเพื่อคิดจำนวนพื้นที่
ไม่ว่าป้ายจะมีลักษณะใดๆก็ตาม

ตัวอย่าง การวัดป้ายไม่มีขอบเขต วัดส่วนกว้างที่สุดคูณส่วนที่ยาวที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๑๗/๒๕๑๙

บัญชีอัตราภาษีป้าย พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ กำหนดวิธีคำนวณเนื้อที่ป้ายไว้สองแบบ คือ แบบ ก. เป็นป้ายมีขอบเขตกำหนดได้ ให้เอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขตป้าย และแบบ ข. เป็นป้ายไม่มีขอบเขตกำหนดได้ ให้ถือเอาตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่อยู่ริมสุดเป็นขอบเขตสำหรับกำหนดส่วนกลางที่สุดและยาวที่สุดแล้วคำนวณตาม ก. พระราชบัญญัติภาษีป้ายเป็นกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร เมื่อกฎหมายไม่แจ้งชัดก็ต้องตีความโดยเคร่งครัดในทางที่ไม่เป็นโทษแก่ผู้เสียภาษีอากร ซึ่งพออนุมานได้ว่าเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะต้องประเมินภาษีป้ายโดยเลือกคำนวณเนื้อที่ป้ายเฉพาะแบบใดแบบหนึ่ง มิใช่รวมคำนวณทั้งแบบ ก. และ ข. เข้าด้วยกัน

ปัญหาที่ปรากฏขึ้นในกรณีป้ายไม่มีขอบเขตกำหนดได้ คือกรณีมีตัวเลข ไม่ว่าจะเลขไทยหรือเลขตัวเลขเป็นเครื่องหมายหรือตัวเลขเป็นเครื่องหมายหรืออักษรหรือไม่ ในกรณีนี้จะเกิดปัญหาในการวัดป้ายกรณีไม่มีขอบเขตกำหนดได้จะวัดรวมตัวเลขหรือไม่เพราะในข้อความป้ายจะมีหมายเลขโทรศัพท์อยู่ได้ ข้อความอักษร แต่กรณีป้ายมีกรอบไม่มีปัญหาเพราะวัดตามขอบเขตของป้าย หากคิดว่าตัวเลข เป็นเครื่องหมายหรืออักษร และเลขอารบิกหากถือเป็นภาษาต่างประเทศหรือไม่จะส่งผลกระทบต่อประเภทภาษีและการคิดภาษีที่อาจจะเพิ่มขึ้น

ในเรื่องตัวเลขนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายครบคณะ) เสียงข้างมากเห็นว่าเลขอารบิกไม่เป็นอักษรไทย และไม่ได้เป็นเครื่องหมาย การคิดประเภทภาษีกรณีมีป็นตัวเลข คิดภาษีตาม (๑) ของบัญชีอัตราภาษีป้าย (ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ สร.๐๒๐๓/๕๔๗๔ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๑๖ เรื่องหารือตัวเลขอารบิก ถือเป็นอักษรไทยหรือไม่)

ผู้เขียนเห็นว่าตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายครบคณะ) เสียงข้างมากดังกล่าวข้างต้น หากมีแต่ตัวเลขอารบิกอย่างเดียวก็ไม่ถือว่าเป็นป้ายตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ และกรณีป้ายที่ไม่มีขอบเขตกำหนดและมีเลขอารบิกอยู่ด้านใต้การวัดป้ายก็ไม่ควรวัดพื้นที่ตัวเลขอารบิกรวมเข้าไปด้วย

หลักการคำนวณพื้นที่ป้ายตามบัญชีอัตราภาษีป้าย

ตามที่กล่าวมาแล้วว่าการคำนวณพื้นที่ป้ายให้คิดคำนวณเป็นเซนติเมตร เอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยด้านยาวที่สุด ได้จำนวนที่พื้นที่ป้ายเป็นตารางเซนติเมตร ตามบัญชีอัตราภาษีป้าย ได้กำหนดให้คิดภาษีป้าย ห้าร้อยตารางเซนติเมตร ต่ออัตราภาษีแต่ละประเภท เพื่อให้มีความเข้าใจง่ายในการจดจำของผู้ปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีให้คิดว่าห้าร้อยตารางเซนติเมตรเป็นหนึ่งหน่วย เพราะเนื่องจากการคิดคำนวณการจัดเก็บภาษีป้ายจะมีการปิดเศษของห้าร้อยตารางเซนติเมตรปัดขึ้นและปัดลง กล่าวคือ

กรณีเมื่อคิดคำนวณพื้นที่ป้ายได้จำนวนเท่าไรแล้วต้องหารด้วยห้าร้อยตารางเซนติเมตร ผลลัพธ์ที่ได้เป็นจำนวนหน่วย หากมีเศษเกินครึ่งหนึ่งให้คิดเป็นหนึ่งหน่วย เช่น เศษเหลือ ๒๕๑ ตารางเซนติเมตรขึ้นไปถือว่าเป็นอีกหนึ่งหน่วย

แต่กรณีมีเศษ ๒๕๐ ตารางเซนติเมตร ให้ปัดทิ้ง

ตัวอย่างที่ ๑

วัดและคำนวณพื้นที่ป้ายได้ ๕,๒๕๑ ตารางเซนติเมตร พรบ.ป้ายกำหนดให้คิด ๕๐๐ ตารางเซนติเมตรต่ออัตราภาษีแต่ละประเภท

วิธีการคิด

$$\frac{๕๒๕๑}{๕๐๐} = ๑๐ \frac{๒๕๑}{๕๐๐}$$

หน่วย เหลือเศษ ๒๕๑ ตร.ซม. เกินกึ่งหนึ่ง คิดเพิ่มอีก ๑ หน่วย รวมเป็น ๑๑

ตัวอย่างที่ ๒

วัดและคำนวณพื้นที่ป้ายได้ ๕,๒๕๐ ตารางเซนติเมตร พรบ.ป้ายกำหนดให้คิด ๕๐๐ ตารางเซนติเมตรต่ออัตราภาษีแต่ละประเภท

วิธีการคิด

$$\frac{๕๒๕๐}{๕๐๐} = ๑๐ \frac{๒๕๐}{๕๐๐}$$

หน่วย เหลือเศษ ๒๕๐ ตร.ซม. ไม่เกินกึ่ง
หนึ่ง ให้ปัดทิ้ง

การคำนวณพื้นที่ป้าย ขณะนี้ผู้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางท่านมีความเข้าใจว่าการคิดพื้นที่ป้ายกรณีป้ายที่มีหลายด้าน เช่นมีลักษณะเป็นกรอบสี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม เป็นต้น และมีข้อความในแต่ละด้านเป็นข้อความเดียวกัน หรือมีข้อความต่างกันแต่ข้อความนั้นไม่เกี่ยวเนื่องกัน และมีการคิดว่าป้ายนั้นเป็นป้ายเดียว ในการวัดป้ายได้มีการวัดรอบป้ายนั้นแล้วคำนวณมาเป็นพื้นที่ป้าย

ซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้ มีหลักในการพิจารณา ดังนี้

๑. ต้องทำความเข้าใจว่าความหมายของป้าย ตามมาตรา ๖ หมายถึงอะไร ซึ่งป้ายนั้นไม่ได้หมายถึงวัตถุที่ใช้ในการติดตั้งป้าย แต่เป็นสิ่งที่แสดงชื่อ ยี่ห้อหรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก จารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น ดังนั้นป้ายตามมาตรา ๖ นี้ไม่ใช่กรอบ หรือวัสดุที่นำมาทำป้าย

๒. ป้ายที่แสดงนั้นมีข้อความที่สามารถเข้าใจได้ในด้านเดียวกัน หรือมีความหมายในด้านเดียวกันนั้น ไม่มีความต่อเนื่องไปยังอีกด้านหนึ่ง หรือข้อความนั้นเป็นอิสระแก่กัน ไม่เกี่ยวข้องกัน

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๖๙/๑๕๑๙

วินิจฉัยว่า ป้ายโฆษณาสินค้าของโจทก์มีลักษณะเป็นกล่องสี่เหลี่ยม มีสี่ด้านติดตั้งบนหลังคา ตึกป้ายทั้งสี่ด้านเป็นผืนเดียวติดต่อกัน แต่ที่อยู่คนละด้าน เครื่องหมาย อักษร ในแต่ละด้านเป็นอิสระจากกัน ดังนั้นไม่นับว่าเป็นป้ายเดียวกัน

ตัวอย่างลักษณะป้ายที่คิดเป็นสองป้ายตามนัยคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๖๙/๑๕๑๙

ตัวอย่าง ๑ (ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

ตัวอย่าง ๒

ตัวอย่าง ๓

นอกจากนี้ปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือผู้เป็นเจ้าของป้ายนั้นต้องการที่จะโฆษณาสินค้าให้มีความโดดเด่นด้วยการนำสีมาเป็นส่วนประกอบในพื้นที่ที่จัดทำหรือติดตั้งป้าย จนทำให้ผู้คนที่พบเห็นเข้าใจว่านี่คือสีของประจำของสินค้านั้นเช่น ผู้ค้าน้ำมันหรือปั้มน้ำมันต่าง ๆ จะนำสีมาทาบริเวณแถบชายหลังคาที่สร้างปกคลุมหัวจ่ายน้ำมัน

ในกรณีดังกล่าวนี้จะถือว่าแถบสีนั้นเป็นป้ายด้วยหรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๓/๒๕๔๕ ซึ่งกรุงเทพมหานครได้หารือว่าแถบสีขาวแดงและมีคำว่า ESSO บนหลังคาคลุมแท่นปั้มน้ำมันภายในสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันบริษัทเอสโซ่ฯเป็นกิจอื่นเพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ไม่ว่าจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใดๆด้วยอักษรภาพหรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก จารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่าหากไม่มีคำว่า ESSO แล้ว แถบสีขาวแดงนั้นก็มิได้ชื่อความหมายของชื่อ ยี่ห้อหรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าของสถานีจำหน่ายน้ำมันเอสโซ่ฯตามบทนิยาม “ป้าย” มาตรา ๖ เมื่อได้มีความหมายว่าป้ายแล้วจึงไม่สามารถวัดแถบสีนั้นเพื่อคำนวณภาษีได้

สรุปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาคือแถบสีไม่ได้เป็นป้ายตามพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๖ นั้นเอง

ก่อนที่จะอธิบายในวรรคต่อไปผู้เขียนเห็นว่าเมื่อมีการคิดพื้นที่ป้ายแล้วก็ขอยังไปถึงประเภทของป้ายที่จะต้องเสียภาษีตามกฎหมายกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๕) เพื่อให้การคิดภาษีป้ายได้เชื่อมโยงเป็นเนื้อหาเดียวกันดังนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีป้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้กำหนดอัตราภาษีป้ายดังต่อไปนี้

(๑) ป้ายที่มีอักษรไทยล้วน ให้คิดอัตรา ๓ บาท ต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร

(๒) ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศและหรือปนกับภาพและหรือเครื่องหมายอื่น

ให้คิดอัตรา ๒๐ บาท ต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร

- (๓) ป้ายดังต่อไปนี้ ให้คิดอัตรา ๔๐ บาท ต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร
- (ก) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทยไม่ว่าจะมีภาพหรือเครื่องหมายใดๆ หรือไม่
 - (ข) ป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ
 - (๔) ป้ายที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขตามมาตรา ๑๔ (๓) ให้คิดอัตราตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี และให้เสียเฉพาะจำนวนเงินภาษีที่เพิ่มขึ้น
 - (๕) ป้ายตาม (๑) (๒) หรือ (๓) เมื่อคำนวณพื้นที่ของป้ายแล้ว ถ้ามีอัตราที่ต้องเสียภาษีต่ำกว่าป้ายละ ๒๐๐ บาท ให้เสียภาษีป้ายละ ๒๐๐ บาท

ตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าวได้แบ่งประเภทป้ายไว้ ๓ ประเภทแต่ละประเภทมีการคิดภาษีต่างกัน ผู้เขียนได้มีการศึกษาและสอบถามถึงที่มาของประเภทป้ายที่มีการแบ่งเป็น ๓ ประเภทและมีการจัดเก็บอัตราภาษีที่ต่างกันว่า เพื่อต้องการรักษาเอกลักษณ์ของอักษรไทย ต้องการให้ใช้อักษรไทยจึงได้กำหนดอัตราภาษีไว้ต่ำกว่า ประเภทของป้ายแต่ละชนิดอธิบายความหมายได้ดังนี้

- (๑) ป้ายที่มีอักษรไทยล้วน ให้คิดอัตรา ๓ บาท ต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร
ป้ายประเภท(๑) นี้ไม่ยุ่งยากในการวินิจฉัยประเภทป้าย เพราะมีอักษรไทยอย่างเดียวใน

ข้อความป้าย

ตัวอย่าง ป้ายประเภท(๑)

ป้ายประเภท (๒) ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศและหรือปนกับภาพและหรือเครื่องหมายอื่นให้คิดอัตรา ๒๐ บาท ต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร

ป้ายประเภท (๒) นี้จะมีลักษณะดังนี้

๑. ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศ
๒. ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับภาพ
๓. ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับเครื่องหมายอื่น
๔. ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศ ภาพ และเครื่องหมายอื่น

ในการวินิจฉัยว่าเป็นป้ายประเภท(๒) นี้จะมีปัญหาเฉพาะกรณีที่อักษรไทยปนอักษรต่างประเทศซึ่งจะไปเกี่ยวข้องกับประเภทที่ (๓) ข

ป้ายประเภทที่ (๓) ข ป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ

ซึ่งสามารถแยกประเภท (๓) ข ได้ดังนี้

๑. อักษรไทยบางส่วนอยู่ใต้อักษรต่างประเทศ

๒. อักษรไทยทั้งหมดอยู่ที่อักษรต่างประเทศ

๓. อักษรไทยบางส่วนอยู่ต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ

๔. อักษรไทยทั้งหมดอยู่ต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ

ขอทำความเข้าใจคำว่า “ใต้” กับ “ต่ำ” หมายถึงอย่างไร

คำว่า ใต้ ขอให้เข้าใจว่าตำแหน่งอักษรไทยที่ปรากฏในป้ายนั้นอยู่เหนือหรือใต้

คำว่า ต่ำ ขอให้เข้าใจว่าตำแหน่งอักษรไทยที่ปรากฏในป้ายนั้นอยู่ในระดับเดียวกันแต่ตัว

อักษรไทยมีความสูงต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ

เมื่อเราพิจารณาระหว่างความหมายของป้ายประเภท (๒) กับประเภท (๓) ข ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าจะมีความแตกต่างตรงตำแหน่งอักษรไทยกับอักษรต่างประเทศ หากป้ายนั้นมีอักษรไทยไม่ว่าจะทั้งหมดหรือแม้แต่เป็นบางส่วนหากอยู่ในตำแหน่งใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศก็จะเป็นป้ายประเภท (๓) ข

ดังนั้นประเภทที่ (๒) จะมีได้ ๒ กรณีเท่านั้นคือ

๑ อักษรไทยทั้งหมดจะต้องอยู่เหนือหรือบนอักษรต่างประเทศ จะมีภาพหรือเครื่องหมายอยู่บริเวณใดก็ตาม

๒. อักษรไทยทั้งหมดจะต้องอยู่ในระดับเดียวกันและมีขนาดเท่ากับอักษรต่างประเทศ

ตัวอย่างที่ ๑ ป้ายประเภท (๒) ภาษาไทยอยู่เหนือหรือบนอักษรต่างประเทศ

ตัวอย่าง ป้ายประเภทที่ (๒) อักษรไทยอยู่ในระดับเดียวกับอักษรต่างประเทศ

ตัวอย่างที่ ๒ ป้ายประเภทที่ (๒) ภาษาไทยปนภาพ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๔๓/๒๕๕๕

ป้ายที่มีข้อความ “เอสโซ่ ESSO รูปเสือ Welcome to tiger Mart ล้าง – อัดฉีด ห้องน้ำ สะอาด” เป็นป้ายประเภทที่ ๒ ที่มีอักษรไทยปนอักษรต่างประเทศและเครื่องหมาย ซึ่งอยู่ในโครงป้ายเดียวกัน ทั้งหมดไม่อาจแยกจากกันได้ โจทก์ต้องเสียภาษีในส่วนนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๘๔๓๗/๒๕๕๕

ระหว่างบริษัทโตโยต้าหนองคายผู้จำหน่ายโตโยต้าจำกัด โจทก์ กับเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย

จำเลย

ป้ายรายการที่ ๘ มีข้อความอักษรไทยว่า “โชว์รูม ทางเข้า โชว์รูมรถใหม่อุปกรณ์ระดับยนต์ ศูนย์บริการตัวถังและสี อะไหล่ ที่จอดรถ” อยู่ใต้และต่ำกว่าอักษรต่างประเทศคำว่า “TOYOTA” จึงถือเป็นป้ายประเภท (๓) (ข) ตามบัญชีอัตราภาษีป้ายโดยไม่ต้องคำนึงว่าจะมีอักษรไทยอยู่ที่ส่วนใดของป้าย

ส่วนการที่ป้ายดังกล่าวมีข้อความอักษรไทยอีกหนึ่งข้อความคือคำว่า “โตโยต้า” อยู่เหนืออักษรต่างประเทศคำว่า “TOYOTA” ก็ไม่ทำให้ป้ายดังกล่าวกลายเป็นป้ายประเภท (๒) ตามบัญชีอัตราภาษีป้ายไปได้

ป้ายรายการที่ ๑,๒ และ ๖ ส่วนบนมีอักษรไทยว่า “โตโยต้า” มีอักษรต่างประเทศว่า “TOYOTA” และมีสัญลักษณ์ส่วนล่างมีอักษรไทยว่า “โตโยต้าหนองคาย” แผนกขายศูนย์บริการ แผนกอะไหล่ ศูนย์บริการตัวถังและสี อยู่บนวัสดุปิดผิวเรียบประเภทอลูมิเนียม แม้ส่วนบนและส่วนล่างข้อความจะอยู่บนวัสดุปิดผิวที่ต่างระดับกันและมีขนาดต่างกันก็ตามแต่ข้อความทั้งส่วนบนและส่วนล่างต่างก็อยู่บนวัสดุปิดผิวเรียบ ซึ่งเป็นอลูมิเนียมชนิดและสีเดียวกันและอยู่บนโครงสร้างที่ได้ทำในคราวเดียวกัน ตามที่โจทก์ได้ขออนุญาตก่อสร้างและแบบแปลนโครงสร้างป้าย ทั้งในส่วนของข้อความหรือสัญลักษณ์ทั้งส่วนบนและส่วนล่างก็ล้วนเป็นข้อความและสัญลักษณ์แสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าของโจทก์ ทำให้ป้ายส่วนบนและป้ายส่วนล่างมีลักษณะเป็นป้ายที่มีความต่อเนื่องกันทั้งในเรื่องวัสดุปิดผิว โครงสร้างและข้อความหรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏในป้ายบนวัสดุปิดผิวอย่างไม่มีอาจแยกออกจากกันได้ แม้ข้อความหรือสัญลักษณ์จะไม่ติดเต็มวัสดุปิดผิวก็เพื่อความสวยงามและอ่านข้อความได้ง่ายในโครงสร้างขึ้นเดียวกันทุกข้อความในโครงสร้างนั้น เพื่อประโยชน์ในการโฆษณาการค้าของโจทก์ **แต่ถือว่าเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ตามวัสดุปิดผิวซึ่งเป็นอลูมิเนียมดังกล่าว จึงถือว่าเป็นป้ายรายการที่ ๑,๒ และ ๖ เป็นป้ายเดียวกันไม่อาจแยกการคำนวณภาษีป้ายออกจากกันได้ และปรากฏว่าป้ายดังกล่าวมีข้อความอักษรไทยว่า “โตโยต้าหนองคาย แผนกขาย ศูนย์บริการ แผนกอะไหล่ ศูนย์บริการตัวถังและสี” อยู่ใต้และต่ำกว่าอักษรต่างประเทศคำว่า “TOYOTA” จึงถือเป็นป้ายประเภท (๓) (ข) ตามบัญชีอัตราภาษีป้าย โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะมีอักษรไทยอยู่ส่วนใดของป้าย** สำหรับการคำนวณพื้นที่ป้าย โจทก์ยอมรับในการอุทธรณ์แล้วโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของโจทก์ที่ ๑ ประเมินภาษีป้ายโดยการนำเอาความกว้างคูณด้วยความยาว แล้วนำมาคูณด้วยอัตราภาษี จึงถูกต้อง

ตัวอย่าง ๓ ประเภท(๓) ข ภาษาไทยบางส่วนอยู่ได้อักษรต่างประเทศ
ป้ายที่ ๑

ป้ายที่ ๒

อักษรไทยบางส่วน
อยู่ได้อักษร

ป้ายที่ ๓

ป้ายประเภท ๓ (ก) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทยไม่ว่าจะมีภาพหรือเครื่องหมายใดๆ หรือไม่
ป้ายประเภทนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นภาษาต่างประเทศ จะมีภาพหรือเครื่องหมายหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่างป้ายประเภท (๓)

มาตรา ๗ วรรคสาม ป้ายที่ติดตั้งบนอสังหาริมทรัพย์ของบุคคลอื่นและมีพื้นที่เกินสองตารางเมตรต้องมีชื่อและที่อยู่ของเจ้าของป้ายเป็นตัวอักษรไทยที่ชัดเจนที่มุมขวาด้านล่างของป้ายและให้ข้อความดังกล่าวได้รับยกเว้นภาษีป้ายที่กำหนดในตามหลักเกณฑ์กฎกระทรวง

อธิบาย

ตามมาตรา ๗ วรรคสามนี้เป็นการกำหนดให้ผู้ติดตั้งป้ายต้องปฏิบัติ ในกรณีที่ติดตั้งบนอสังหาริมทรัพย์ของบุคคลอื่นที่มีพื้นที่ป้ายมากกว่าสองตารางเมตร จะต้องจัดทำหรือเขียน ชื่อและที่อยู่ของเจ้าของป้ายเป็นตัวอักษรไทยที่ชัดเจนที่มุมขวาด้านล่างของป้ายและให้ข้อความดังกล่าวได้รับยกเว้นภาษีป้าย

มาตรา ๘ เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียภาษีป้ายสำหรับป้ายดังต่อไปนี้

- (๑) ป้ายที่แสดงไว้ ณ โรงแรมหรือที่พักและบริเวณของโรงแรมหรือที่พักนั้น เพื่อโฆษณาหรือบริการ
- (๒) ป้ายที่แสดงไว้ที่สินค้าหรือที่สิ่งห่อหุ้มหรือบรรจุสินค้า
- (๓) ป้ายที่แสดงไว้ในบริเวณงานที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว
- (๔) ป้ายที่แสดงไว้ที่คน หรือสัตว์
- (๕) ป้ายที่แสดงไว้ในอาคารที่ใช้ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นหรือภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐาน ทั้งนี้ เพื่อหารายได้ และแต่ละป้ายมีพื้นที่ไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่รวมถึงป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์
- (๖) ป้ายของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
- (๗) ป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และหน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐ
- (๘) ป้ายของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- (๙) ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่แสดงไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น
- (๑๐) ป้ายของผู้ประกอบการเกษตรซึ่งค่าผลผลิตอันเกิดจากการเกษตรของตน
- (๑๑) ป้ายของวัด หรือผู้ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนาหรือการกุศลสาธารณะ โดยเฉพาะ
- (๑๒) ป้ายของสมาคมหรือมูลนิธิ
- (๑๓) ป้ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

อธิบาย

จากที่อธิบายมาแล้วจากจัดเก็บภาษีป้ายจะต้องเป็นป้ายตามมาตรา ๖ และเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายตามมาตรา ๗ แต่ทั้งนี้จะมีข้อยกเว้นการจัดเก็บภาษีป้ายตามมาตรา ๘ ดังนี้

มาตรา ๘.(๑) ป้ายที่แสดงไว้ ณ โรงแรมหรือที่พักและบริเวณของโรงแรมหรือที่พักนั้น เพื่อโฆษณาหรือบริการ

ดังนี้

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะพิจารณาตีความป้ายที่ได้รับการยกเว้นจะต้องประกอบหลักเกณฑ์

๑. จะต้องเป็นป้ายที่แสดงหรือติดตั้งไว้ ณ โรงแรมหรสนั้น
๒. จะต้องเป็นป้ายที่แสดงหรือติดตั้งไว้บริเวณโรงแรมหรสนั้น
๓. และจะต้องเป็นป้ายเพื่อโฆษณาหรสนั้น

ดังนั้น ป้ายที่ได้รับการยกเว้นตามหลักกฎหมายตามข้อนี้คือข้อ (๑) + (๓) หรือ (๒) + (๓) เท่านั้น

จากบทบัญญัตินี้จะพิจารณาได้ว่ากฎหมายให้สิทธิเฉพาะป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ ณ โรงแรมหรสพ หรือบริเวณโรงแรมหรสพเท่านั้น และจะต้องเป็นป้ายที่ใช้ในการโฆษณาหรสพเท่านั้นจึงจะได้รับการยกเว้น

ข้อพิจารณาต่อไปคือว่าหากเป็นป้ายที่ใช้โฆษณาการประกอบกิจการค้าอื่นเพื่อหารายได้ และติดตั้งไว้ ณ โรงแรมหรสพ หรือบริเวณมหรสพจะได้รับการยกเว้นหรือไม่ ในกรณีดังกล่าวนี้ พระราชบัญญัติป้ายพ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๘ (๑) กำหนดไว้ชัดเจนว่าต้องเป็นการโฆษณาหรสพถึงจะได้รับการยกเว้น

ดังนั้นป้ายประกอบการค้าอื่น ๆ ไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๘(๑) นี้ไม่ ถึงแม้ว่าป้ายนั้นเจ้าของโรงแรมหรสพเป็นเจ้าของป้ายก็ตาม เช่น ป้ายโฆษณาขายเครื่องดื่ม ก็ต้องเสียภาษี

มาตรา ๘ (๒) ป้ายที่แสดงไว้ที่สินค้าหรือที่สิ่งห่อหุ้มหรือบรรจุสินค้า
กรณีป้ายตาม มาตรา ๘ (๒) ที่ได้รับการยกเว้นนี้ ต้องมีลักษณะดังนี้

๑. ป้ายที่แสดงไว้ที่ตัวสินค้า
๒. เป็นเป็นป้ายที่แสดงไว้บนสิ่งห่อหุ้มสินค้า
๓. เป็นป้ายที่แสดงไว้ในวัสดุที่บรรจุสินค้า

จากบทบัญญัติของข้อกฎหมายนี้อาจจะพิจารณาได้ว่าการจัดเก็บภาษีป้ายจากสินค้าเหล่านี้ อาจเป็นไปได้ยากที่หน่วยงานจะจัดเก็บเพราะสภาพของสินค้าจะมีการเคลื่อนย้ายเช่นมีสถานที่ที่แหล่งต้นทางที่ผลิต ส่งไปยังสถานที่ผู้จำหน่าย ต่อมามีผู้ซื้อไปใช้ ซึ่งถ้าหากจะจัดเก็บแล้วจะมีความซ้ำซ้อน ยุ่งยาก อีกประการหนึ่งป้ายที่ปรากฏบนสินค้าเหล่านี้เมื่อนำไปจำหน่ายก็จะเป็นป้ายที่อยู่ภายในที่โรฐาน ซึ่งจะได้รับการยกเว้นเช่นกัน ขณะเดียวกันผู้ที่ซื้อสินค้าที่มีป้ายปรากฏอยู่ซึ่งอาจจะอยู่ในฐานะเป็นผู้ครอบครองป้ายซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีป้ายก็คงไม่ยอมเสียภาษีป้ายเช่นกัน อีกประการหนึ่งหลักการจัดเก็บภาษีป้ายก็เพื่อรักษาความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเมือง สถานที่ต่างๆรวมทั้งถนน และทางเท้าต่างๆ

ตัวอย่างป้ายห่อหุ้มสินค้า

มาตรา ๘ (๓) ป้ายที่แสดงไว้ในบริเวณงานที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว
กรณีป้ายตาม มาตรา ๘ (๓) ที่ได้รับการยกเว้นนี้ ต้องมีลักษณะดังนี้

- (๑) จะต้องเป็นป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ในบริเวณงาน
- (๒) งานที่จัดขึ้นนั้นเป็นการชั่วคราว

จากบทบัญญัติของข้อกำหนดนี้ อาจพิจารณาได้ว่า ป้ายที่จะต้องได้รับการยกเว้นจะต้องเป็นป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงในอาณาเขตของบริเวณงานนั้นเป็นสำคัญ หากไปติดตั้งหรือแสดงไว้นอกอาณาเขตบริเวณงานจะต้องเสียภาษี เช่น งานประจำปีที่จัดขึ้น ณ วัดใดวัดหนึ่ง สนามกีฬาของจังหวัด เป็นต้น

นอกจากติดตั้งหรือแสดงบริเวณงานแล้ว เงื่อนไขของกฎหมายงานนั้นจะต้องเป็นงานที่จัดขึ้นชั่วคราวมีการกำหนดวันเริ่มต้นงานและสิ้นสุดงานที่แน่นอนเช่น ๓ วัน ๕ วัน ๑๐ วัน เป็นต้น

ตัวอย่าง ป้ายลักษณะนี้ไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๘ (๓)

มาตรา ๘. (๔) ป้ายที่แสดงไว้ที่คน หรือสัตว์

จากบทบัญญัติของข้อกำหนดนี้ อาจพิจารณาได้เช่นเดียวกับ มาตรา ๘ (๒) มีความยุ่งยากในการจัดเก็บเพราะป้ายที่แสดงไว้ที่คนหรือสัตว์นั้น ไม่ได้อยู่ ณ ที่หนึ่งทีใดเป็นประจำ เช่น ป้ายที่ปักติดไว้ที่เสื้อผ้าที่บุคคลสวมใส่ กฎหมายจึงได้ยกเว้นป้ายประเภทนี้ให้

ตัวอย่าง ป้ายแสดงที่คน

มาตรา ๘ (๕) ป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคารที่ใช้ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นหรือภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐาน ทั้งนี้ เพื่อหารายได้ และแต่ละป้ายมีพื้นที่ไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่รวมถึงป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์

อธิบาย ป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคาร คำว่าอาคารในที่นี้มีความหมายครอบคลุมเพียงใด พรบ.ป้ายไม่ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่าหมายถึงอะไรบ้าง ซึ่งเรื่องดังกล่าวได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๔๓ / ๒๕๕๔

พ.ร.บ. ภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ไม่มีบทวิเคราะห์ศัพท์คำว่า "อาคาร" แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร หากจะต้องตีความเพราะตัวบทกฎหมายไม่ชัดเจน ก็ต้องตีความโดยเคร่งครัดในทางที่ไม่เป็นโทษแก่ราษฎรผู้ที่จะต้องเสียภาษี อากร คำว่า "อาคาร" ตามพจนานุกรมได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายความถึง เรือน โรง สิ่งก่อสร้างขึ้นที่มีลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น สถานีบริการน้ำมันโดยปกติแล้วจะมีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ ตัวอาคารที่เป็นที่ทำการ ตู้จำหน่ายน้ำมันและหลังคาที่ปกคลุมตู้จำหน่ายน้ำมัน รวมทั้งจะต้องเปิดโล่งให้รถยนต์เข้าไปเติมน้ำมันได้ ซึ่งส่วนประกอบเหล่านี้รวมกันเป็นสถานีบริการน้ำมัน จึงถือว่าเป็นอาคาร ป้ายที่มีข้อความว่า "ซูพรีม 97 ซูพรีม 92" และ "ESSO รูปเสือ" อยู่ใต้หลังคาที่ปกคลุมตู้จำหน่ายน้ำมัน เป็นป้ายที่อยู่ภายในอาคารของสถานีบริการน้ำมันที่ใช้ประกอบการค้า ทั้งเป็นป้ายที่มีพื้นที่ไม่เกินหนึ่งตารางเมตร ย่อมเข้าข้อยกเว้นตาม พ.ร.บ. ภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๘ (๕) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ภาษีป้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ จึงไม่ต้องเสียภาษีป้าย ป้ายที่มีข้อความว่า "AMERICAN EXPRESS" ซึ่งติดตั้งอยู่ในอาคารของโจทก์ ไม่ใช่ป้ายที่โจทก์เป็นเจ้าของ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาลจำเลยไม่ได้สืบหาเจ้าของป้ายผู้มีหน้าที่ เสียภาษีป้าย จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๑๘ พนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยจึงไม่มีอำนาจแจ้งการประเมินภาษีป้ายดังกล่าวไป ยังโจทก์

จากบทบัญญัติของข้อกฎหมาย ๘ (๕) ที่จะได้รับการยกเว้นจะต้องมีลักษณะดังนี้

๑. ป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคารที่ใช้ประกอบการค้า
 ๒. ป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคารที่ใช้ประกอบกิจการอื่น
 ๓. ป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐาน
 ๔. ป้ายตาม ข้อ ๑, ๒, และ ๓. ต้องเป็นป้ายเพื่อหารายได้ตามมาตรา ๖.
 ๕. ป้ายตาม ข้อ ๑, ๒, และ ๓. จะต้อง มีพื้นที่ไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง (กฎกระทรวงปัจจุบันกำหนดมีพื้นที่ ไม่เกิน ๓ ตารางเมตร)
 ๖. แต่ไม่รวมถึงป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์
- สิ่งที่จะต้องพิจารณาทำความเข้าใจว่าป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคาร ตาม ข้อ ๑ และ ๒ นั้น ทำไมกฎหมายถึงได้ยกเว้นการจัดเก็บภาษีป้าย

ในกรณีผู้เขียนมีความเห็นว่าอาจจะมองได้ ๓ กรณี

๑. วัตถุประสงค์ในการออกพระราชบัญญัติป้ายนั้นมีจุดประสงค์ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความสะอาดของบ้านเมือง แต่ในกรณีนี้เป็นการติดตั้งภายในอาคารของเขาเท่านั้น จึงเป็นเหตุผลที่ไม่ต้องไปเก็บภาษีของเขา

๒. มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของเจ้าของผู้ประกอบการค้าในการกระทำใดๆภายในอาคารของเขาในการติดตั้งป้าย เพื่อโฆษณาสินค้า หรือบอกตำแหน่งสินค้า เพื่อความสะดวกของผู้เข้ารับบริการ

๓. เจตนาของการติดตั้งป้ายภายในอาคารนั้นมีเจตนาเพื่อให้ผู้เข้ามาซื้อทราบถึงการบริการต่างๆ เท่านั้น บุคคลภายนอกไม่สามารถมองเห็นได้ ปัจจุบันป้ายที่ติดตั้งภายในอาคารที่มีลักษณะเป็นตัวอักษรพลาสติก ที่ติดกับกระจกภายในอาคารแต่ไม่สามารถอ่านข้อความป้ายเมื่ออยู่ภายในอาคารแต่มองเห็นจากด้านนอกอาคารเท่านั้น ในกรณีนี้จะเห็นว่าเจตนาของการติดตั้งป้ายต้องการสื่อความหมายกับบุคคลภายนอก จึงไม่เข้าข่ายยกเว้นนี้ ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๖ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่สามารถนำมาสนับสนุนความคิดดังกล่าวดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๒/๒๕๓๙

ตามพ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๘ (๕) ป้ายที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีป้ายจะต้องเป็นป้ายที่แสดงไว้ภายในสถานที่ประกอบการค้าหรือเป็นป้ายที่แสดงไว้ภายในสถานที่ประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือเป็นป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐาน เว้นแต่จะเป็นป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ก็จะไม่ได้รับยกเว้น เพราะข้อความตอนท้ายของมาตรา ๘ (๕) ไม่รวมถึงป้ายดังกล่าว ดังนั้น หากไม่ใช่ป้ายที่แสดงไว้ภายในสถานที่ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐานแล้ว แม้จะเป็นป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์หรือไม่ก็ตาม ก็ไม่เข้าข่ายยกเว้นที่จะต้องเสียภาษีป้ายมาตรา ๘ (๕) ดังกล่าว ป้ายพิพาทสามารถมองเห็นได้จากภายนอกสถานที่ประกอบการค้าหรือสถานที่ประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้และเป็นป้ายที่แสดงไว้ภายนอกอาคาร ป้ายดังกล่าวแม้จะติดตั้งไว้ภายในรั้วของโจทก์ บนหลังคาอาคาร ผนังภายนอกอาคารหรือบริเวณของสถานที่ประกอบการค้าหรือสถานที่ประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ก็หาเป็นป้ายที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๕) แห่ง พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ เพราะบทมาตราดังกล่าวมุ่งประสงค์ยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีป้ายเฉพาะป้ายที่แสดงไว้ภายในสถานที่ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือภายในอาคารอันเป็นที่รโหฐานเท่านั้น กล่าวคือ ต้องเป็นป้ายที่ไม่สามารถมองเห็นได้จากภายนอกของสถานที่ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือจากภายนอกอาคาร ส่วนปัญหาที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลภาษีอากรกลางที่ วินิจฉัยว่า ป้ายพิพาทไม่เป็นป้ายตาม พ.ร.บ.ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๕ นั้น เมื่อวินิจฉัยแล้วว่าป้ายพิพาทไม่ใช่ป้ายที่แสดงไว้ภายในสถานที่ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐานแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าป้ายพิพาทเป็นป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์อีก เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง

ตัวอย่างป้ายที่ติดกระจกภายในอาคาร ไม่ถือว่าเป็นป้ายภายในอาคารที่จะได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

ดูจากภายในอาคาร

ดูจากภายนอกอาคาร

ตัวอย่าง ป้ายภายในอาคารมีพื้นที่ไม่เกิน ๓ ตารางเมตร

ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้บุคคลที่ติดตั้งป้ายหรือแสดงป้ายได้รับการยกเว้นภาษีป้ายดังกล่าว

ป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐาน

ความสำคัญในการยกเว้นป้ายในกรณีนี้ คือที่รโหฐาน

ที่รโหฐานหมายถึงสถานที่ของบุคคลใดๆ ซึ่งบุคคลอื่นจะเข้าไปไม่ได้ เป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของสถานที่นั้นที่จะทำการใดๆรวมทั้งเขาผู้นั้นจะติดป้ายโฆษณาการประกอบการค้าใดๆก็ได้ เช่น บ้านพักอาศัย เป็นต้น

ป้ายตาม ข้อ ๑, ๒, และ ๓, จะต้องมีพื้นที่ไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง (กฎกระทรวงปัจจุบันกำหนดมีพื้นที่ ไม่เกิน ๓ ตารางเมตร)

กระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงกำหนดขนาดของป้ายที่จะต้องเสียภาษีป้ายในกรณีที่แสดงไว้หรือติดตั้งไว้ภายในอาคารมีขนาดพื้นที่เกินสามตารางเมตร

ป้ายที่ติดตั้งภายในอาคาร ตามข้อ ๑, ๒, และข้อ ๓, ถ้าหากเป็นป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ จะไม่ได้รับยกเว้นภาษีป้าย

ลักษณะของกฎหมายในกรณีนี้ เป็นการบัญญัติข้อยกเว้นซ้อนข้อยกเว้น กล่าวคือไม่ให้ได้รับสิทธิในข้อยกเว้นนั้น

สิ่งที่ต้องตีความพิจารณาต่อไปก็คือ ป้ายทะเบียนพาณิชย์มีลักษณะเป็นอย่างไร

ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕

มาตรา ๑๕ เมื่อได้จดทะเบียนพาณิชย์แล้ว ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กจัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์ไว้ที่หน้าสำนักงานแห่งใหญ่ และสำนักงานสาขาโดยเปิดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้จดทะเบียน ป้ายชื่อนี้ให้เขียนเป็นอักษรไทยอ่านได้ง่ายและชัดเจน และจะมีอักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกระทำบนแผ่นไม้แผ่นโลหะแผ่นกระจกก้ำแพงหรือผนัง

ชื่อในป้ายก็ดี ในเอกสารใดๆ ก็ดี ต้องใช้ให้ตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้ และถ้าเป็นสำนักงานสาขา ต้องมีคำว่า “สาขา” ไว้ด้วย

ตัวอย่าง ป้ายทะเบียนพาณิชย์

ซึ่งจากมาตรา ๑๕ ดังกล่าวนี้ได้กำหนดบังคับไว้ว่าเมื่อได้มีการจดทะเบียนพาณิชย์แล้วผู้ประกอบการพาณิชย์จะต้องจัดให้มีการจัดทำป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบกิจการพาณิชย์ติดไว้ที่หน้าสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาโดยเปิดเผย ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันได้มีการจดทะเบียนพาณิชย์ นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าป้ายทะเบียนพาณิชย์นี้มีการบังคับให้ชื่อภาษาไทยอ่านได้ง่ายและชัดเจนจะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้

ปัญหาในการจัดเก็บป้ายทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือผู้ประกอบการพาณิชย์ไม่ยอมติดป้ายตามมาตรา ๑๕ แล้วถือว่าตนเองไม่มีป้ายที่จะต้องเสียภาษี

กรณีดังกล่าวได้มีการกำหนดบทลงโทษไว้ ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕

มาตรา ๒๐ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือมาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท และในกรณีอันเป็นความผิดต่อเนื่องกันให้ปรับอีกวันละไม่เกินยี่สิบบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ความผิดตามมาตรานี้เป็นความผิดทางอาญา ซึ่งผู้ประกอบการพาณิชย์บางรายไม่ทราบหรือไม่ได้สนใจ

มาตรา ๘ (๖) ป้ายของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ในการพิจารณาตีความของป้ายตามมาตรา ๗ (๖) ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจก่อนว่าป้ายที่ต้องเสียภาษีต้องเป็นป้ายมาตรา ๖ กรณีป้ายของหน่วยงานราชการฯ อาจจะเป็นป้ายชื่อ หรือป้ายที่หน่วยงานราชการจัดทำขึ้นมาเพื่อประชาสัมพันธ์ จะได้รับการยกเว้นตามมาตรานี้

ปัจจุบันหน่วยงานราชการบางแห่งอาจจะมีป้ายที่เกี่ยวข้องการบริการที่มีการจัดเก็บค่าบริการและเป็นการหารายได้ เช่น อุทยานแห่งชาติ มีป้ายบอกค่าเข้าไปใช้บริการ ซึ่งเป็นป้ายที่ต้องเสียภาษีตามมาตรา ๖ แต่จะได้รับการยกเว้น ตามมาตรา ๘ (๖) ดังกล่าว

ข้อสังเกตคำว่าป้ายของราชการฯ นั้นอาจจะเป็นได้ทั้งป้ายชื่อและป้ายอื่นของหน่วยงานราชการเพราะกฎหมายเขียนไว้ว่า “ป้ายของราชการ” ไม่ได้ระบุว่าเป็นป้ายชื่อ ถ้าหากเป็นป้ายชื่ออย่างเดียวจะต้องมีการเขียนว่าป้ายชื่อของราชการฯ

ตัวอย่าง ป้ายหน่วยงานราชการ

ตัวอย่าง ป้ายของราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๘ (๗) ป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และหน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐ

ข้อพิจารณาป้ายตามมาตรา ๘ (๗) ที่จะได้รับการยกเว้นต้องเข้าหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. เป็นป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล
๒. เป็นป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ
๓. ป้ายของหน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐ

การที่จะดูว่าองค์การที่จัดตั้งขึ้นนั้นจะเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๘ (๗) หรือไม่อาจจะต้องดูเป็นรายหน่วยงานเป็นหน่วยๆไป หากเข้าตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นก็จะได้รับการยกเว้น

ข้อสังเกต ผู้เขียนมีข้อคิดเห็นให้พิจารณาว่า เมื่อพิจารณาขอบัญญัติของกฎหมายในบทนี้แล้วมีความเห็นว่าหน่วยงานที่จะได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๘ (๗) จะต้องเป็นหน่วยงานตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ประกอบด้วยข้อ ๓ ด้วยหรือไม่ จึงจะได้รับการยกเว้น หรือ ป้ายของหน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐก็เป็นอีกหน่วยงานหนึ่ง เหตุผลเพราะมีการใช้คำว่า หรือ ระหว่างหน่วยงานในข้อ ๑ กับ ๒ แต่ในข้อที่ ๓ ใช้คำว่าและ จึงอาจจะคิดได้ว่า หน่วยงานตามข้อ ๑ หรือ ๒ จะต้องรวมกับข้อ ๓ คือหน่วยงานนั้นนำรายได้ส่งรัฐ

มาตรา ๘ (๘) ป้ายของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ป้ายที่ได้รับการยกเว้นตามความในบทบัญญัตินี้มีดังนี้

๑. ป้ายของธนาคารแห่งประเทศไทย
๒. ธนาคารออมสิน
๓. ธนาคารอาคารสงเคราะห์
๔. ธนาคารเพื่อการสหกรณ์
๕. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ในบทบัญญัติในมาตรานี้ผู้ศึกษาจะต้องใช้ความจำเป็นหลักสำคัญเพราะธนาคารนั้นมีหลายธนาคารแต่มีข้อบัญญัติยกเว้นไว้เฉพาะ ๔ ธนาคารนี้เท่านั้น และบางธนาคารรัฐบาลก็มีถือหุ้่นอยู่ด้วย เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เป็นต้น

มาตรา ๘ (๙) ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่แสดงไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียน

เอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นองค์ประกอบของป้ายโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้รับการยกเว้นมีดังนี้

๑. ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และ

๒. ติดตั้งหรือแสดงไว้ ณ อาคาร หรือ

บริเวณของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

จากองค์ประกอบดังกล่าวการจะพิจารณาว่าป้ายนั้นจะได้รับการยกเว้นภาษีป้ายจะต้องเข้าองค์ประกอบทั้งข้อ ๑ และ ๒ อย่างหนึ่งอย่างใดดังนี้

๑. ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนและติดตั้งหรือแสดงไว้ ณ อาคารของโรงเรียนเอกชน

๒. ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนและติดตั้งหรือแสดงไว้ บริเวณโรงเรียนเอกชน

๓. ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและติดตั้งหรือแสดงไว้ ณ อาคารของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๔. ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและติดตั้งหรือแสดงไว้ ณ บริเวณของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อพิจารณาต่อไปก็คือกฎหมายใช้คำว่าป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนั้นคำว่าป้ายโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นครอบคลุมเพียงใด เนื่องจากกฎหมายภาษีป้ายเป็นกฎหมายภาษีอากรซึ่งมีผลกระทบต่อผู้เสียภาษี หากไม่มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ตามหลักกฎหมายแล้วต้องพิจารณาให้เป็นคุณกับผู้เสียภาษี

ก่อนอื่นจะต้องพิจารณาว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือโรงเรียนเอกชนมีลักษณะอย่างไร

ในกรณีนี้เมื่อได้พิจารณาตามบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๐⁶ แล้วได้การกำหนดไว้ว่า “สถาบันอุดมศึกษาเอกชน” หมายถึง สถานศึกษาของเอกชนที่ให้การศึกษาระดับปริญญาแก่บุคคลตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปและพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔⁷ ได้ให้ความหมายโรงเรียนเอกชนทั้งในระบบและนอกระบบไว้ว่า “โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระบบหรือโรงเรียนนอกระบบ ที่มีชื่อเป็นสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

6

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๕ ว่า “สถาบันอุดมศึกษาเอกชน” หมายถึง สถานศึกษาของเอกชนที่ให้การศึกษาระดับปริญญาแก่บุคคลตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป

7

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาของเอกชนที่จัด

การศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระบบหรือโรงเรียนนอกระบบ ที่มีชื่อเป็นสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“โรงเรียนในระบบ” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

“โรงเรียนนอกระบบ” 2[๒] หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยมีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา และให้หมายความรวมถึงศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และสถาบันศึกษาปอเนาะ

“โรงเรียนในระบบ” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

“โรงเรียนนอกระบบ” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยมีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา และให้หมายความรวมถึงศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และสถาบันศึกษาปอเนาะ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่จะพิจารณาว่าเป็นโรงเรียนเอกชนหรือไม่ จะมีหลักสำคัญคือจะต้องมีการวัดประเมินผลการศึกษา

เรื่องที่จะต้องพิจารณาตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นั้นหมายถึงป้ายลักษณะอย่างไร ซึ่งในเรื่องนี้ศาลได้มีคำพิพากษาวางแนวทางไว้ว่าดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕๕/๒๕๔๕

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โจทก์ นายเทพกุล พูลลาภ จำเลย โจทก์ฟ้องว่าจำเลยได้ตั้งโรงเรียนเอกชนชื่อโรงเรียนศูนย์อบรมคอมพิวเตอร์ธุรกิจร้อยเอ็ดและเป็นผู้ครอบครองป้าย ซึ่งมีรูปภาพคอมพิวเตอร์และคนนั่งและมีอักษรภาษาอังกฤษคำว่า “BBC” อยู่ในป้าย และมีป้ายรูปภาพคอมพิวเตอร์และคนนั่งและมีอักษรภาษาอังกฤษคำว่า “BUSINESS COMPUTER CENTER” อยู่ในป้าย และได้ติดตั้งป้ายทั้งหมดไว้บนอาคาร

จำเลยให้การว่าจำเลยได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ป้ายพิพาทเป็นป้ายของโรงเรียนติดตั้งหรือแสดงไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียนมีชื่อภาษาไทยของโรงเรียนด้วยจึงไม่ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๘(๙) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.๒๕๑๐

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การที่จะพิจารณาว่าป้ายใดจะถือเป็นป้ายโรงเรียนเอกชนหรือไม่จึงต้องพิจารณาตามที่กฎหมายกำหนดว่าด้วยโรงเรียนเอกชนคือพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕⁸ กำหนดไว้ซึ่งมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติไว้ว่า “ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจัดให้มีป้ายแสดงชื่อโรงเรียนเป็นอักษรไทยขนาดใหญ่พอเห็น ได้ในระยะอันสมควรติดไว้ที่โรงเรียนหรือบริเวณโรงเรียน ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย” ดังนั้นป้ายโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนจึงหมายความถึง ป้ายแสดงชื่อโรงเรียนที่เป็นอักษรไทยตามบทบังคับของมาตรา ๔๖ เท่านั้น ป้ายพิพาทมิใช่ป้ายแสดงชื่อโรงเรียนที่เป็นอักษรไทยตามบทกฎหมายดังกล่าว จึงไม่ใช่ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘(๙) แห่งพระราชบัญญัติป้าย จำเลยจึงเป็นเจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้าย ตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติป้าย

สำหรับป้ายของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในการพิจารณาป้ายสามารถใช้แนวคำพิพากษานี้ในการวินิจฉัยป้ายได้ ซึ่งป้ายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา

⁸ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ถูกยกเลิกโดย พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๒๘ ชื่อของโรงเรียนในระบบต้องใช้อักษรไทยขนาดใหญ่พอสมควรติดไว้ที่บริเวณโรงเรียนในระบบ ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย โดยต้องมีคำว่า “โรงเรียน” ประกอบชื่อด้วย ในกรณีที่มีอักษรต่างประเทศกำกับ ต้องไม่มีขนาดใหญ่กว่าอักษรไทย และสำหรับโรงเรียนในระบบที่จัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอาจใช้คำว่า “วิทยาลัยอาชีวศึกษา” หรือ “วิทยาลัยเทคโนโลยี” ประกอบชื่อแทนคำว่า “โรงเรียน” ก็ได้

เอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑ ชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องใช้
อักษรไทยและต้องใช้คำว่า "มหาวิทยาลัย" "สถาบัน" หรือ "วิทยาลัย" นำหน้าชื่อ

ชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะใช้อักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี
โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

ตัวอย่างป้ายโรงเรียนเอกชนซึ่งแสดงไว้ในบริเวณโรงเรียนเอกชนจะได้รับการยกเว้นภาษีป้าย

กรณีป้ายโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนติดไว้นอกบริเวณโรงเรียนหรือ
สถานศึกษาจะต้องเสียภาษีหรือไม่

ในกรณีดังกล่าวต้องดูข้อเท็จจริงตามเงื่อนไขของป้ายโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษา
เอกชนที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๘ (๙) ประกอบกับมาตรา ๖ ว่าเป็นป้ายเพื่อการหารายได้หรือไม่ หากเป็น
การหารายได้ก็ต้องเสียภาษี

ตัวอย่างป้ายโรงเรียนเอกชนซึ่งไม่ได้แสดงไว้ในบริเวณโรงเรียนเอกชน
จะไม่ได้รับการยกเว้นภาษีป้าย

ปัจจุบันมีสถานกวดวิชาจำนวนมากและส่วนมากจะใช้ชื่อว่าโรงเรียนกวดวิชา หรือสถาบัน
กวดวิชานำหน้าชื่อ ปัญหาคือป้ายของโรงเรียนกวดวิชา หรือสถาบันกวดวิชาดังกล่าวนี้ต้องเสียภาษีป้ายหรือไม่ ซึ่ง
กฎหมายให้ยกเว้นโรงเรียนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วย
สถาบันศึกษาเอกชน และในกฎหมายดังกล่าวนี้ได้กำหนดไว้ว่าจะต้องมีการวัดผลและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไข
สำคัญของการสำเร็จการศึกษา ดังนั้นป้ายของโรงเรียนกวดวิชา หรือสถาบันกวดวิชาจึงไม่เข้าข้อยกเว้นดังกล่าว
นี้ ถึงแม้บางแห่งจะอ้างว่าได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถานกวดวิชาก็ตามก็ไม่ได้ทำให้สถานะ
เปลี่ยนแปลงไปเป็นโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันศึกษาเอกชน เพราะไม่เข้าตามข้อกำหนดว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
หรือสถาบันศึกษาของเอกชนดังกล่าว

ตัวอย่าง ป้ายโรงเรียนกวดวิชาหรือสอนดนตรีไม่ได้รับการยกเว้นภาษี

ความเห็นของผู้เขียนเรื่องการยกเว้นป้ายตามมาตรา ๘ (๙) แห่งพระราชบัญญัติป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ นี้ ผู้เขียนเห็นว่าตามกฎหมายได้ระบุไว้ว่า “ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ฯลฯ” นั้น คำว่า “ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนและตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” น่าจะหมายถึงโรงเรียนนั้นได้มีการจัดตั้งถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันศึกษานั้นได้มีการจัดตั้งถูกต้องตามกฎหมายด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งถ้าหากว่าความเห็นของข้าพเจ้าถูกต้องนั้นหมายความว่าป้ายทุกประเภทของโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะได้รับการยกเว้นภาษีป้าย

เหตุผล ที่สนับสนุนความคิดของข้าพเจ้าคือ

๑. ปัจจุบันมีการจัดตั้งโรงเรียนหรือสถาบันศึกษา โดยเปิดทำการเรียนการสอนลักษณะเป็นการกวดวิชาหรือติววิชาต่างๆเกิดขึ้นมากมาย โดยไม่ได้เป็นโรงเรียนหรือสถานศึกษาตามกฎหมายดังกล่าว ซึ่งโรงเรียนลักษณะนี้จะไม่ได้รับการยกเว้นภาษีป้าย

๒. ถ้าหากมองย้อนกลับไปดูมาตรา ๘ (๖)-(๑๒) จะเห็นว่าใช้คำว่า “ป้ายของ” แล้วตามด้วยหน่วยงานต่างๆ ป้ายของหน่วยงานนี้มีความหมายครอบคลุมเพียงใด จะหมายถึงเฉพาะป้ายชื่อเหมือนโรงเรียนหรือสถาบันศึกษาเอกชนหรือไม่ หากไม่ใช่ก็จะมีเหตุผลตอบได้ว่าเพราะเหตุอะไร หรืออาจจะอธิบายได้ว่าป้ายตามมาตรา ๘ (๖) - (๑๒) เป็นป้ายของหน่วยงานรัฐหรือนำรายได้ส่งรัฐ หรือกิจการที่เป็นการกุศล ก็จะอธิบายเหตุผลนี้ได้ไม่เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะมีมาตรา ๘ (๕) ขัดแย้งอยู่ด้วยข้อความว่าป้ายที่แสดงไว้ในอาคารที่ใช้ในการประกอบการค้า และกรณีโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันศึกษาเอกชน ก็ได้กำหนดที่ติดตั้งป้ายไว้ว่าต้องติดตั้ง ณ อาคาร หรือบริเวณโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันศึกษาเอกชนเช่นกัน

๓. ในการยกเว้นภาษีป้ายของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันศึกษาเอกชนนั้นเป็นไปได้ว่าปัจจุบันสถานศึกษาไม่เพียงพอในการรับบุคคลเข้าเรียนเข้าศึกษา ซึ่งโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันศึกษาเอกชนก็มีส่วนช่วยประเทศชาติในการแก้ปัญหาสถานที่ศึกษามีไม่เพียงพอ

๔. ปัจจุบันพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้ที่บัญญัติไว้ว่า “ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจัดให้มีป้ายแสดงชื่อโรงเรียนเป็นอักษรไทยขนาดใหญ่พอเห็นได้ในระยะอันสมควรติดไว้ที่โรงเรียนหรือบริเวณโรงเรียน ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย” ได้ถูกแก้ไขโดยพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ “ชื่อของโรงเรียนในระบบต้องใช้อักษรไทยขนาดใหญ่พอสมควรติดไว้ที่บริเวณโรงเรียนในระบบ ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย โดยต้องมีคำว่า “โรงเรียน” ประกอบชื่อด้วย ในกรณีที่มีอักษรต่างประเทศกำกับ ต้องไม่มีขนาดใหญ่กว่าอักษรไทย และสำหรับโรงเรียนในระบบที่จัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอาจใช้คำว่า “วิทยาลัยอาชีวศึกษา” หรือ “วิทยาลัยเทคโนโลยี” ประกอบชื่อแทนคำว่า “โรงเรียน” ก็ได้”

ข้อสังเกต ได้มีการตัดข้อความว่า “ป้ายแสดงชื่อโรงเรียนเอกชน” ออกแล้วใช้คำว่า “ชื่อของโรงเรียน” แทน นั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไร เป็นการหลีกเลี่ยง การใช้คำว่า “ป้าย” หรือไม่ หรือเพื่อไม่ต้องให้มีการตีความของคำว่า “ป้ายตามพระราชบัญญัติ” นี้หรือไม่

มาตรา ๘ (๑๐) ป้ายของผู้ประกอบการเกษตรซึ่งค้าผลผลิตอันเกิดจากการเกษตรของตน

อธิบาย

การกำหนดยกเว้นภาษีป้ายในกรณีนี้คงเป็นการเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้นำสินค้าที่ผลิตขึ้นมาจำหน่ายเอง สามารถกำหนดราคาได้ทำให้ได้ราคาที่ดี โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางและขณะเดียวกันผู้ซื้อก็จะได้สินค้าราคาถูก เช่นเดียวกัน

ข้อควรพิจารณาผู้ประกอบการเกษตรมีความหมายถึงไหนเพียงใด ซึ่งในบางพื้นที่จะมีผู้ประกอบการเกษตรขนาดใหญ่มีการจ้างคนทำงานในพื้นที่การเกษตรของตน แล้วขายผลผลิตนั้น ดังนั้นแล้วจะถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ประกอบการเกษตรหรือไม่ กรณีดังกล่าวนี้เห็นว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายในการกำหนดข้อยกเว้นภาษีป้ายในกรณีนี้จะหมายถึงผู้ทำการเกษตรจริง ๆ จึงได้กำหนดไว้ในตอนท้ายว่า “จากการเกษตรของตน) แต่ผู้ประกอบการเกษตรขนาดใหญ่นั้นจะเป็นการประกอบการเกษตรเชิงธุรกิจมากกว่า ซึ่งส่วนใหญ่จะมีลูกจ้าง และมีการนำผลผลิตมาแปรสภาพและจำหน่ายด้วย เช่น โรงงานแปรรูปจังหวัดนครราชสีมา จึงไม่เข้าข้อยกเว้นนี้

องค์ประกอบของป้ายที่จะได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๑๐) มีดังนี้

๑. ต้องเป็นป้ายของผู้ประกอบการเกษตรและ

๒. ผู้ประกอบการเกษตรนั้นจะต้องขายผลผลิตอันเกิดจากผลผลิตของตน

ปัจจุบันหากเราเดินทางไปตามต่างจังหวัดจะพบว่ามีผลผลิตทางการเกษตรมีการวางจำหน่ายอยู่ริมถนนสายหลักเกือบทุกภาค และมีการวางจำหน่ายขายเป็นจุดๆ องค์ประกอบครองส่วนท้องถิ่นก็จะต้องพิจารณาว่าผู้ขายสินค้านั้นเป็นเกษตรกรผู้ผลิตผลผลิตทางการเกษตรหรือไม่ ซึ่งคงไม่ยากในการพิจารณาเพราะองค์ประกอบครองส่วนท้องถิ่นจะรู้ข้อมูลพื้นที่และประชาชนในเขตพื้นที่นั้นดี แต่ทั้งนี้จะต้องเข้าองค์ประกอบทั้งสองดังกล่าวข้างต้น

ตัวอย่าง

ข้อเท็จจริงในกรณีป้ายของไร่สุพรรณ ซึ่งปลูกองุ่น มีการขายผลองุ่น มีการแปรรูปผลองุ่นเป็นน้ำองุ่น ดังนี้ถือว่าเป็นผู้ประกอบการเกษตรขายผลผลิตอันเกิดจากผลผลิตของตนหรือไม่

ในกรณีดังกล่าวนี้ผู้เขียนเห็นว่าการดำเนินการของผู้ประกอบการเกษตรตามข้อยกเว้นนี้ เป็นกรณีที่ผู้ประกอบการนำผลผลิตมาขายและมีป้ายบอกราคาหรือชื่อร้านค้าในลักษณะไม่ใช่เชิงพาณิชย์แต่สำหรับป้ายชื่อของไร่สุพรรณนี้เป็นการดำเนินการเชิงพาณิชย์และมีการค้าขายสินค้าอื่นด้วย ดังนั้น ป้ายตามตัวอย่างนี้ จึงต้องเสียภาษี

มาตรา ๘ (๑๑) ป้ายของวัด หรือผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนาหรือการกุศล สาธารณะโดยเฉพาะ

องค์ประกอบของป้ายที่จะได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา ๗ (๑๑) มีดังนี้

๑. ต้องเป็นป้ายของวัด หรือ
๒. ผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนาหรือการกุศลสาธารณะโดยเฉพาะ

การพิจารณาข้อยกเว้นภาษีป้ายในกรณีนี้ ป้ายวัดนั้นจะเป็นป้ายชื่อวัดหรือป้ายของวัดที่ จัดทำขึ้นในกิจการของวัดก็ได้

กรณีผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนาหรือการกุศลสาธารณะ ป้ายประเภทนี้หาก มองถึงวัตถุประสงค์ในการติดตั้งป้ายก็เพื่อประโยชน์แก่การศาสนาหรือการกุศลสาธารณะโดยเฉพาะแล้ว ก็จะไม่เข้าองค์ประกอบของป้ายที่ต้องเสียภาษี ตามมาตรา ๖ จึงได้รับการยกเว้นภาษี เช่น ป้ายเชิญชวนร่วมทำบุญสร้างโบสถ์ เป็นต้น

ปัจจุบันในวัดหลายแห่งมีการจำหน่ายพระ หรือเครื่องรางของขลังต่างๆ หากบุคคลอื่นไป ดำเนินการจำหน่ายและมีการติดตั้งหรือแสดงป้าย เพื่อการประกอบกิจการค้าและหารายได้ก็จะต้องเสียภาษีตาม หลักกฎหมายที่ผู้เป็นเจ้าของป้ายจะต้องเสียภาษี แต่มีปัญหาว่ากรณีป้ายของวัดที่มีโฆษณาการจำหน่ายพระ หรือ เครื่องรางของขลังต่างๆเพื่อหารายได้เข้าวัด จะต้องเสียหรือไม่ ซึ่งในข้อยกเว้นได้กำหนดไว้ว่า “เป็นของวัดและ การกุศลเพื่อประโยชน์แก่การศาสนาหรือการกุศลสาธารณะโดยเฉพาะ” ผู้เขียนเห็นว่าในกรณีนี้จะต้องกลับไปดู บทบัญญัติหลักของมาตรา ๖ ที่กำหนดไว้ว่าป้ายที่จะต้องเสียภาษีมียุทธศาสตร์คือเพื่อหารายได้ ประกอบกับ ข้อยกเว้นในมาตรา นี้ ซึ่งกำหนดว่าเพื่อประโยชน์แก่การศาสนาหรือการกุศลสาธารณะโดยเฉพาะ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจึงไม่เข้ายกเว้นภาษีนี้

(๑๒) ป้ายของสมาคมหรือมูลนิธิ

สมาคมหรือมูลนิธิเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการกุศลสาธารณะไม่ได้มุ่งหวังหากำไร
กฎหมาย จึงได้กำหนด เว้นให้ในกรณีป้ายของสมาคมและมูลนิธิต่างๆ

(๑๓) ป้ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กระทรวงมหาดไทยอาจออกกฎกระทรวงยกเว้นป้ายบางประเภทได้เช่นที่ผ่านมามีการ
แข่งขันกีฬาและมีป้ายโฆษณาซึ่งได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการค้า ก็จะมีการออกกฎกระทรวงออกเว้นให้
เป็นการเฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการแข่งขันยกเลิกไป

นอกจากนี้กระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงยกเว้นป้ายเป็นการเฉพาะได้แก่

กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕)

ให้เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียภาษีป้ายสำหรับ

(๑) ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่รถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ รถบดถนน หรือรถแทรกเตอร์
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

(๒) ป้ายที่ติดตั้งหรือที่แสดงไว้ที่ล้อเลื่อน ตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน

(๓) ป้ายติดตั้งหรือแสดงไว้ที่ยานพาหนะนอกเหนือจาก (๑) และ (๒) โดยมีพื้นที่ไม่เกินห้า
ร้อยตารางเซนติเมตร

อธิบาย

ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่รถยนต์ส่วนบุคคล

“รถยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า

(๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน

(๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ที่มี
น้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัม ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง
ทางบก

รถยนต์บรรทุกทุกตามภาพนี้เป็นรถบรรทุก
ประกอบการขนส่งไม่เข้าข้อยกเว้นใน(๑)
และไม่เข้าข้อยกเว้นใน (๓) เพราะมีพื้นที่
ป้ายมากกว่า ๕๐๐ ตารางเซนติเมตร ผู้
เป็นเจ้าของต้องเสียภาษีป้าย

ข้อสังเกต ในการยกเว้นภาษีป้ายในมาตรา ๘ นี้มีการกำหนดข้อความแตกต่างกันในเรื่องของ
สถานที่ติดตั้งป้ายที่ได้รับการยกเว้น ซึ่งบางกรณีกำหนดไว้ชัดเจนว่าติดตั้งที่ไหนที่จะได้รับการยกเว้น เช่น

มาตรา ๘ (๒) ป้ายที่แสดงไว้ ณ โรงแรมสรรพและบริเวณของโรงแรมสรรพนั้น เพื่อโฆษณา
โรงแรมสรรพ

(๓) ป้ายที่แสดงไว้ในบริเวณงานที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว

(๙) ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่แสดงไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น

แต่มีป้ายที่ได้รับการยกเว้นบางประเภทไม่ได้กำหนดสถานที่ติดตั้งไว้เช่น

(๑๐) ป้ายของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

(๑๑) ป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และหน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐ

(๑๒) ป้ายของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๑๓) ป้ายของผู้ประกอบการเกษตรซึ่งค้าผลผลิตอันเกิดจากการเกษตรของตน

(๑๔) ป้ายของวัด หรือผู้ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนาหรือการกุศลสาธารณะ โดยเฉพาะ

(๑๕) ป้ายของสมาคมหรือมูลนิธิ

ปัญหาคือป้ายที่ไม่ได้มีการกำหนดสถานที่ติดตั้ง ตามมาตรา ๘ (๖)-(๑๕) จะได้รับการยกเว้นภาษีหรือไม่ ป้ายของหน่วยงานต่างๆนี้แม้ว่าติดตั้งในสถานที่อื่นก็ได้รับการยกเว้น

ความคิดเห็นในเรื่องนี้ ควรให้มีการปรับปรุงกฎหมายให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์กับผู้ใช้งานกฎหมาย

มาตรา ๙ ภาษีป้ายที่เก็บในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

อธิบาย การจัดเก็บภาษีป้ายยึดถือสถานที่ติดตั้งป้ายเป็นสำคัญ ไม่ว่าสถานที่หรือสำนักงานของผู้ประกอบการค้านั้นจะอยู่ที่ใดก็ตามหากมีการเอาป้ายมาติดตั้งสถานที่ใดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ก็ต้องไปเสียภาษีป้าย ณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ภาษีที่จัดเก็บได้ภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ก็เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น แต่เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นไม่ชัดเจนเช่นกรณีองค์กรบริหารส่วนตำบล มีการเลื่อมล้ำกัน ก็ทำให้เกิดปัญหาในการจัดเก็บภาษีเช่นกัน ซึ่งปัญหาแนวเขตนี้เป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีผลกระทบเฉพาะการจัดเก็บภาษีแต่มีผลกระทบกับเรื่องอื่นด้วยเช่นการบริการสาธารณะ อาจจะเป็นการจัดทำนอกเขตปกครองได้ ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้ยังไม่มีมีการแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง

มาตรา ๑๐ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

อธิบาย

การแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีป้ายนี้ได้กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละประเภทมีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อมีการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วก็จะมีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งจะได้อธิบายต่อไป

มาตรา ๑๑ การส่งคำสั่งเป็นหนังสือ หนังสือแจ้งการประเมิน หรือหนังสืออื่นให้แก่บุคคลใด ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ให้ส่งในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของผู้รับ

(๒) ให้ส่ง ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการหรือที่อยู่อาศัยของผู้รับ โดยจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้

ถ้าไม่พบผู้รับ ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ หรือที่อยู่อาศัยของผู้รับ ให้ส่งแก่ผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว ซึ่งอยู่หรือทำงาน ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ หรือที่อยู่อาศัยของผู้รับ

ถ้าไม่สามารถจะส่งตามวิธีดังกล่าวได้ ให้ปิดหนังสือนั้นไว้ในที่เห็นได้ง่าย ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ หรือที่อยู่อาศัยของผู้รับ หรือลงประกาศแจ้งความในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ เมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีนี้แล้ว และเวลาได้ล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ปฏิบัติการ ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือนั้นแล้ว

อธิบาย

ในการปฏิบัติงานการจัดเก็บภาษีป้ายนี้จะมีกระบวนการในการจัดเก็บภาษี ตั้งแต่การมีหนังสือแจ้งให้มายื่นแบบชำระภาษี มีหนังสือแจ้งการประเมิน หนังสือเร่งรัดให้มาชำระภาษี เป็นต้น ซึ่งกฎหมายได้วางหลักไว้ว่า การที่จะไปส่งหนังสือต่าง ๆ นั้น ให้ดำเนินการไปส่งในเวลากลางวัน ระหว่าง พระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

แต่ในการประกอบกิจการบางประเภทอาจจะไม่ได้ดำเนินการช่วงกลางวัน กฎหมายได้กำหนดไว้เป็นพิเศษให้ไปส่งหนังสือในเวลาเปิดกิจการหรือทำการนั้นๆ ได้ เช่นร้านอาหารที่เปิดในเวลากลางวัน ก็ได้ ให้เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ไปส่งในเวลาทำการกลางวันนั้นได้

หรือให้ส่งทางไปรษณีย์ ไปยังสถานการค้า สถานประกอบกิจการหรือที่อยู่อาศัยของผู้รับ ซึ่งในการส่งทางไปรษณีย์นี้กฎหมายได้กำหนดว่าให้ส่งด้วยการลงทะเบียนก็ได้

ในการส่งทางไปรษณีย์นี้ ผู้เขียนให้ความเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเอกสารลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับ เพื่อจะได้เป็นหลักฐานในการดำเนินงานว่าได้มีการดำเนินการถูกต้องทุกขั้นตอนแล้ว อีกเหตุผลหนึ่งก็คือหากผู้เสียภาษีไม่มาเสียภาษี จะต้องมีการฟ้องร้องดำเนินคดี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้มีเอกสารก็สามารถเอาเอกสารหลักฐานนั้นในการดำเนินคดีได้

ในการส่งเอกสารหนังสือนี้กฎหมายได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ว่า กรณีไม่พบผู้รับ ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ หรือไม่มีที่อยู่อาศัยของผู้รับ ให้ส่งแก่ผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว ซึ่งอยู่หรือทำงาน ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ หรือที่อยู่อาศัยของผู้เสียภาษีนั้น ผู้บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้กำหนดการบรรลุนิติภาวะไว้ ๒ กรณี

๑. ^๙ บรรลุนิติภาวะด้วยมีอายุสี่สิบปีบริบูรณ์

๒. ^{๑๐} บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

^๙ มาตรา ๑๙ บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะ เมื่อมีอายุสี่สิบปีบริบูรณ์

^{๑๐} มาตรา ๒๐ ผู้เยาว์ย่อมบรรลุนิติภาวะเมื่อทำการสมรส หากการ สมรสนั้นได้ทำตามบทบัญญัติ [มาตรา 1448](#)

กรณีไม่สามารถส่งได้ด้วยวิธีเจ้าหน้าที่ไปส่งเอง หรือส่งไปรษณีย์ไม่ว่าด้วยเหตุใดๆก็ตามให้
ดำเนินการส่งหนังสือดังนี้

๑. ให้ปิดหนังสือนั้นไว้ในที่เห็นได้ง่าย ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ หรือที่อยู่อาศัย
ของผู้ยื่น

๒. ลงประกาศแจ้งความในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ เมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีนี้แล้ว
และเวลาได้ล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ปฏิบัติการให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือนั้นแล้ว

หมวด ๒

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย

.....

มาตรา ๑๒ ให้เจ้าของป้ายซึ่งจะต้องเสียภาษีป้าย ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายตามแบบ
และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ภายในเดือนมีนาคมของปี

ในกรณีที่เจ้าของป้ายอยู่นอกประเทศไทย ให้ตัวแทนหรือผู้แทนในประเทศไทยมีหน้าที่ยื่น
แบบแสดงรายการภาษีป้ายแทนเจ้าของป้าย

อธิบาย เจ้าของป้ายในที่นี้รวมทั้งผู้ครอบครองป้าย หรือเจ้าของที่ดินที่ติดตั้งป้ายในกรณีหา
เจ้าของป้ายไม่ได้ จะต้องไปยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(เทศบาล
หรือองค์การบริหารส่วนตำบล) ที่ป้ายนั้นติดตั้งอยู่ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

ระยะเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายในมาตรานี้หมายถึงป้ายที่ได้ติดตั้งมาก่อนปีที่
จะมีการจัดเก็บภาษี

หากเป็นป้ายที่ติดตั้งระหว่างปีจะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต
วันติดตั้งป้าย ตามมาตรา ๑๔ วรรค ๒ ซึ่งจะได้อธิบายต่อไป

ในกรณีที่เจ้าของป้ายอยู่นอกประเทศไทย ให้ตัวแทนหรือผู้แทนในประเทศไทยมีหน้าที่ยื่น
แบบแสดงรายการภาษีป้ายแทนเจ้าของป้าย รายละเอียดดังอธิบายประกอบไว้แล้วใน มาตรา ๗

มาตรา ๑๓ ถ้าเจ้าของป้ายตาย เป็นผู้ไม่อยู่ เป็นคนสาบสูญ เป็นคนไร้ความสามารถหรือเป็น
คนเสมือนไร้ความสามารถ ให้ผู้จัดการมรดก ผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกไม่ว่าจะเป็นทายาทหรือผู้อื่น ผู้จัดการ
ทรัพย์สิน ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๑๒ แทนเจ้าของป้าย

รายละเอียดดังอธิบายประกอบไว้แล้วใน มาตรา ๗

มาตรา ๑๔ เจ้าของป้ายผู้ใด

(๑) ติดตั้งหรือแสดงป้ายอันต้องเสียภาษีภายหลังเดือนมีนาคม

(๒) ติดตั้งหรือแสดงป้ายใหม่แทนป้ายเดิมและมีพื้นที่ ข้อความ ภาพ และเครื่องหมายอย่าง
เดียวกับป้ายเดิมที่ได้เสียภาษีป้ายแล้ว

(๓) เปลี่ยนแปลงแก้ไขพื้นที่ป้าย ข้อความ ภาพ หรือเครื่องหมายบางส่วนในป้ายที่ได้เสียภาษี
ป้ายแล้ว อันเป็นเหตุให้ต้องเสียภาษีป้ายเพิ่มขึ้น

ให้เจ้าของป้ายตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ติดตั้งหรือแสดงป้าย หรือนับแต่วันเปลี่ยนแปลง แก้ไขข้อความ ภาพ หรือเครื่องหมาย ในป้ายเดิม แล้วแต่กรณี

อธิบาย

กรณีตามมาตรา ๑๔ เป็นการกำหนดให้เจ้าของป้ายจะต้องไปยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย ภายใน ๑๕ วัน ภายหลังจากได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับป้ายตาม (๑) – (๓) อาจจะมีข้อสงสัยอยู่บ้างก็เป็น (๑) กรณีติดตั้งป้ายใหม่ แต่ต้องติดตั้งภายหลังเดือนมีนาคม

ทำไมกฎหมายถึงได้ระบุว่าภายหลังเดือนมีนาคม

เหตุผลเพราะ

- ภาษีป้ายเป็นภาษีที่เก็บล่วงหน้าทั้งปี
- มีผลต่อการเสียหรือจัดเก็บภาษีของผู้เสียภาษี
- ระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นแบบรายการเสียภาษีป้ายเดิมไว้ภายหลังเดือนมีนาคม
- มีการกำหนดการชำระภาษีป้ายไว้ ๔ งวด งวดละ ๓ เดือน ซึ่งงวดที่ ๑ จะอยู่ในช่วงเวลาดังกล่าวถึงมีนาคม ซึ่งเสียภาษี ๑๐๐ % หลังจากนั้นก็ลดลงเป็น ๗๕ , ๕๐ และ ๒๕ % ตามลำดับ

มาตรา ๑๔ ทวิ ป้ายตามมาตรา ๑๔ (๑) ให้เสียภาษีป้ายตามมาตรา ๗

อธิบาย

ตามที่ได้อธิบายมาแล้ว ตามมาตรา ๗ กล่าวคือ ในหนึ่งปีหนึ่งๆมีการกำหนดแบ่งช่วงระยะเวลาการจัดเก็บภาษีป้ายไว้ ๔ ช่วง ช่วงระยะเวลาละ ๓ เดือน โดยเริ่มจากมกราคม ถึง มีนาคม เป็นช่วงแรกที่จะมีการจัดเก็บภาษีเต็มจำนวน หากติดตั้งหลังจากนี้ก็คิดภาษีตามช่วงระยะเวลาการติดตั้งดังนี้

ป้ายที่ติดตั้งงวดที่หนึ่งระหว่างเดือน มกราคม - มีนาคม คิดภาษีป้าย ๑๐๐ %

ป้ายที่ติดตั้งงวดที่สองระหว่างเดือน เมษายน - มิถุนายน คิดภาษีป้าย ๗๕ %

ป้ายที่ติดตั้งงวดที่สามระหว่างเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม คิดภาษีป้าย ๕๐ %

ป้ายที่ติดตั้งงวดที่สี่ระหว่างเดือน กันยายน - ธันวาคม คิดภาษีป้าย ๒๕ %

หลักกฎหมาย ป้ายที่จะได้เข้าเงื่อนไขมาตรา ๑๔ (๑) จะต้องมีลักษณะดังนี้

(๑.) เป็นป้ายใหม่ที่ติดตั้งหรือแสดงหลังเดือนมีนาคม

(๒.) เป็นป้ายที่ต้องเสียภาษี

หากเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ก็ต้องเสียภาษีตามระยะเวลาที่ติดตั้งดังกล่าว

มาตรา ๑๔ ทวิ ป้ายตามมาตรา ๑๔ (๒) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเฉพาะปีที่ติดตั้งหรือแสดงป้าย

อธิบาย ภาษีป้ายเป็นภาษีที่จัดเก็บล่วงหน้าเป็นระยะเวลา ๑ ปี

หลักกฎหมาย ป้ายที่จะได้เข้าเงื่อนไขมาตรา ๑๔ (๒) จะต้องมีลักษณะดังนี้

๑. ได้เสียภาษีป้ายแล้ว

๒. ติดตั้งหรือแสดงป้ายใหม่แทนป้ายเดิม

๓. มีพื้นที่ ข้อความ ภาพ และเครื่องหมายอย่างเดียวกับป้ายเดิม

๔. การเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องไม่ทำให้เสียภาษีเพิ่ม

หากเข้าเงื่อนไขดังกล่าวก็ไม่ต้องเก็บภาษีป้ายอีก (หลักความเป็นธรรมของกฎหมาย)

มาตรา ๑๔ ทวิ ป้ายตามมาตรา ๑๔ (๓) ให้เสียภาษีตาม (๕) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเป็นป้ายที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความ ภาพ และเครื่องหมายทั้งหมดให้เสียภาษีป้ายตามมาตรา ๗

อธิบาย

มาตรา ๑๔ ทวิ ที่ได้กำหนดไว้ป้ายตามมาตรา ๑๔ (๓) ให้เสียภาษีตาม (๕) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเป็นป้ายที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความ ภาพ และเครื่องหมายทั้งหมดให้เสียภาษีป้ายตามมาตรา ๗ ได้มีการแก้ไขโดย กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ข้อ (๕) ความว่า ป้ายที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงตามมาตรา ๑๔ (๑๓) ให้คิดอัตราภาษีตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี และให้เสียเฉพาะจำนวนภาษีที่เพิ่มขึ้น

หลักกฎหมาย ป้ายที่จะได้เข้าเงื่อนไขมาตรา ๑๔ (๓) ที่ได้กำหนดให้เสียภาษีเพิ่มเฉพาะจำนวนภาษีที่เพิ่มขึ้น จะต้องมิลักษณะดังนี้

๑. ได้เสียภาษีป้ายไปแล้ว
๒. เป็นการเปลี่ยนแปลงแก้ไขพื้นที่ป้าย ข้อความ ภาพ หรือเครื่องหมายบางส่วนในป้าย
๓. การเปลี่ยนแปลงตาม ๒. นั้นเป็นเหตุให้ต้องเสียภาษีป้ายเพิ่มขึ้น

การจัดเก็บภาษีทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นภาษีรายได้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล หรือเก็บในกรณีอื่นๆ รวมทั้งภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บนั้นเป็นการจัดเก็บภาษีจากการกระทำหรือประกอบกิจการที่สุจริตแล้วต้องเสียภาษี กฎหมายจึงต้องให้ความเป็นธรรมกับผู้เสียภาษี ในการจัดเก็บ ภาษีป้ายก็เช่นกัน ที่ต้องให้ความเป็นธรรมกับผู้เสียภาษี จึงได้กำหนดไว้ในตามมาตรา ๑๔ ทวิ ว่าถ้าเป็นกรณีอย่างนี้แล้วให้จัดเก็บภาษีป้ายอย่างไร

ปัจจุบันหลายพื้นที่อาจจะพบโครงสร้างป้ายที่ให้เช่าพื้นที่ป้ายเพื่อโฆษณา ปัญหา คือผู้มาเช่าป้ายนั้นอาจจะเป็นผู้ประกอบการค้าและเป็นนักการเมืองด้วย ไม่ว่านักการเมืองระดับชาติ หรือท้องถิ่น ได้มีการเช่าโครงสร้างป้ายนั้นแล้วโฆษณาการค้า ในเวลาต่อมาเมื่อมีการเลือกตั้ง ผู้เช่าป้ายซึ่งเป็นนักการเมืองได้มีการลงสมัครรับเลือกตั้ง และได้เปลี่ยนข้อความป้ายที่โฆษณาสินค้าบนโครงสร้างป้ายนั้นใหม่ทั้งหมดโดยเปลี่ยนเป็นป้ายประชาสัมพันธ์ในการหาเสียงของตนหรือพรรคการเมืองของตน เมื่อการเลือกตั้งนั้นผ่านพ้นไปแล้ว ได้โฆษณาสินค้านั้นใหม่บนโครงสร้างนั้น โดยลบข้อความที่ประชาสัมพันธ์ในการหาเสียงออก ดังนี้เก็บภาษีป้าย ตาม มาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๑๔ ทวิ ได้หรือไม่อย่างไร

ประเด็นที่ต้องพิจารณา

๑. ป้ายโฆษณาที่ใช้ในการประกอบการค้าเพื่อหารายได้ที่ถูกลบแล้วมีป้ายประชาสัมพันธ์ในการหาเสียงมาแทนนั้น มีสภาพเป็นเช่นไร
๒. เมื่อมีการจัดทำป้ายโฆษณาที่ใช้ในการประกอบการค้าเพื่อหารายได้ที่ขึ้นมาใหม่บนโครงสร้างเดิม นั้น จะถือว่าเป็นป้ายที่ติดตั้งใหม่หรือไม่อย่างไร

ความเห็นของผู้เขียนเห็นว่า ในกรณีดังกล่าวดังนี้

๑. สภาพป้ายที่ใช้ในการประกอบการค้าเพื่อหารายได้ที่ถูกลบแล้วนั้นจะไม่มีสภาพป้ายเดิมที่มีการแก้ไขข้อความป้าย ตามมาตรา ๑๔ เพราะข้อความประชาสัมพันธ์ในการหาเสียงใหม่นั้นไม่ได้เป็นป้าย

ตาม มาตรา ๖ ที่จะต้องเสียภาษีป้าย และไม่ใช้เป็นป้ายที่เกิดการเสียหาย หรือชำรุดแล้วสร้างป้ายใหม่ทดแทนป้ายเดิม กรณีนี้เป็นการสมครใจที่จะยกเลิกป้ายเดิม

๒. เมื่อป้ายเดิมได้สิ้นสภาพป้ายไม่ได้เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๑๔ แล้ว จึงถือว่าเป็นการติดตั้งป้ายใหม่ หากป้ายนั้นเข้าองค์ประกอบตามมาตรา ๖ ก็ต้องเสียภาษีป้ายตามระยะเวลาติดตั้งป้ายในปีนั้นๆ

มาตรา ๑๕ ให้เจ้าของป้ายหรือผู้ซึ่งเจ้าของป้ายมอบหมายยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานหรือที่ว่าการของราชการส่วนท้องถิ่นที่ป้ายนั้นติดตั้งหรือแสดงอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

(๒) สำนักงานหรือที่ว่าการของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งการจดทะเบียนยานพาหนะได้กระทำในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

(๓) สถานที่อื่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนด โดยประกาศหรือโฆษณาให้ทราบเป็นเวลาน้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันประกาศหรือโฆษณา

หลักกฎหมาย ในการชำระภาษีป้ายนั้นกฎหมายได้วางหลักแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

๑. เจ้าของป้าย หรือผู้ได้รับมอบหมาย มีหน้าที่จะต้องไปยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

๒. สถานที่ยื่นแบบ

(๑) สำนักงานหรือที่ว่าการของราชการส่วนท้องถิ่นที่ป้ายนั้นติดตั้งหรือแสดงอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

(๒) สำนักงานหรือที่ว่าการของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้มีการจดทะเบียนยานพาหนะในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

(๓) สถานที่อื่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นได้กำหนด

(๔) กรณีตามข้อ (๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกาศหรือโฆษณาให้ประชาชนทราบเป็นเวลาน้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันประกาศหรือโฆษณา

อธิบาย

จากหลักกฎหมายดังกล่าวจะมีประเด็นก็คือผู้ได้รับมอบหมาย นั่นคือใคร ได้รับมอบหมายจากใคร ซึ่งตามมาตรา ๑๕ นี้ได้กำหนดหลักไว้คือเจ้าของป้ายหรือผู้ได้รับมอบหมาย ดังนั้นในกรณีนี้ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจะต้องได้รับมอบหมายจากเจ้าของป้ายนั่นเอง แต่ทั้งนี้ต้องศึกษาประกอบกับมาตรา ๑๒ และ ๑๓ เรื่องผู้จัดการมรดก ผู้แทน ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ ฯลฯ บุคคลดังกล่าวนี้สามารถมอบหมายบุคคลอื่นไปยื่นแบบแทนได้หรือไม่ ซึ่งกรณีดังกล่าวกฎหมายไม่ได้ห้ามไว้ว่าไม่ให้บุคคลตาม มาตรา ๑๒ และ ๑๓ มอบหมายให้ผู้อื่นยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีแทน ดังนั้น กรณีกฎหมายไม่ได้บัญญัติห้ามไว้และเพื่อประโยชน์ของการชำระภาษีป้ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเห็นว่าบุคคลดังกล่าวสามารถมอบหมายบุคคลอื่นได้เช่นกัน

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีการโอนป้าย ให้ผู้รับโอนแจ้งการรับโอนเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันรับโอน

หลักกฎหมาย ผู้รับโอนป้ายจะต้องแจ้งการรับโอนป้ายโดย

๑. ทำเป็นหนังสือแจ้งการรับโอนป้ายยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

๒. ต้องแจ้งภายในสามสิบวัน

อธิบาย

การโอนป้ายจะต้องมีเอกสารเป็นหนังสือแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ เมื่อมีการโอนป้ายสิ่งที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการภายหลังการรับแจ้งการโอนคือ การตรวจสอบว่าป้ายนั้นได้มีการชำระภาษีแล้วหรือไม่ หากไม่ได้ชำระภาษี ก็จะต้องแจ้งให้ผู้รับโอนดำเนินการมาขึ้นแบบแสดงรายการเสียภาษี ในกรณีมีการโอนภายหลังเดือนมีนาคม แล้วผู้โอนเดิมยังไม่ได้มาขึ้นแบบแสดงรายการเสียภาษี เมื่อผู้รับโอนมาขึ้นภายหลังจะต้องเสียเงินเพิ่มเนื่องจากมาขึ้นแบบแสดงรายการเสียภาษีเกินกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นในการโอนป้ายหากมีภาระภาษีผูกพัน ผู้รับโอนจะต้องให้ผู้โอนมาชำระภาษีแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนจะทำสัญญาโอนป้าย

หมวด ๓

การประเมินภาษีป้ายและการชำระภาษีป้าย

.....

มาตรา ๑๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีป้ายตามหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีป้ายที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) และ (๗) ท้ายพระราชบัญญัตินี้และตามอัตราภาษีป้ายที่กำหนดในกฎกระทรวง แล้วแจ้งการประเมินเป็นหนังสือไปยังเจ้าของป้าย

หลักกฎหมาย

๑. การประเมินภาษีเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่
๒. การคำนวณภาษีป้ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกำหนดบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) และ(๗)

หรือ

๓. ตามอัตราป้ายที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
๔. ต้องแจ้งการประเมินเป็นหนังสือ

อธิบาย

พนักงานเจ้าหน้าที่กฎหมายได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ ที่ได้กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) การส่งคำสั่งเป็นหนังสือ
- (๒) ทำหนังสือแจ้งการประเมิน หรือ
- (๓) มีหนังสือส่งให้แก่บุคคลอื่น โดยมีหลักว่า
 - ส่งในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก
 - หรือในเวลาทำการของผู้รับ
 - ให้ส่ง ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ
 - หรือที่อยู่อาศัยของผู้รับ โดยจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

(๔) ถ้าไม่พบผู้รับ ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ หรือที่อยู่อาศัยของผู้รับ

ให้ส่งแก่ผู้บรรลุนิติภาวะแล้วที่อยู่หรือทำงาน ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ หรือที่

อยู่อาศัยของผู้รับ

(๕) ให้ปิดหนังสือแนบไว้ในที่เห็นได้ง่าย ณ สถานการค้า สถานประกอบกิจการ หรือที่อยู่อาศัยของผู้ยื่น

(๖) ลงประกาศแจ้งความในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ

(๗) ระยะเวลาได้ล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ดำเนินการตาม (๕) และ (๖) ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือแนบแล้ว

สำหรับมาตรานี้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ประเมินภาษี เมื่อมีการประเมินภาษีแล้วก็ต้องแจ้งการประเมินภาษี ในการแจ้งการประเมินภาษี หากผู้เสียภาษีจะชำระภาษีในวันที่มายื่นแบบแสดงรายการภาษีก็ให้ส่งใบแจ้งการประเมินภาษีให้กับผู้มายื่นแบบแสดงการเสียภาษีในวันนั้นๆ แต่หากไม่มีการชำระภาษีในวันนั้น จะต้องแจ้งการประเมินภาษีตามแนวทาง (๓) ถึง (๗)

หลักในการคำนวณภาษีป้ายที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีป้าย ได้อธิบายรายละเอียดไว้แล้วในมาตรา ๗

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าไม่มีผู้ยื่นแบบแสดงรายการสำหรับภาษีป้ายใด เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจหาตัวเจ้าของป้ายนั้นได้ ให้ถือว่าผู้ครอบครองป้ายนั้นเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ถ้าไม่อาจหาตัวผู้ครอบครองป้ายนั้นได้ ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินที่ป้ายนั้นติดตั้งหรือแสดงอยู่ เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายตามลำดับ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการประเมินภาษีป้ายเป็นหนังสือไปยังบุคคลดังกล่าว

ได้อธิบายไว้แล้วในมาตรา ๗

มาตรา ๑๙ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายชำระภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายไว้ หรือ ณ สถานที่อื่นใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน และให้ถือว่าวันที่ชำระภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นวันชำระภาษีป้าย

การชำระภาษีป้ายจะกระทำโดยวิธีการส่งธนาคณ์หรือตัวแลกเงินของธนาคารที่ส่งจ่ายเงินให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ไปยังสถานที่ตามวรรคหนึ่ง โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือส่งโดยวิธีอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแทนการชำระต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ และให้ถือว่าวันที่ได้ทำการส่งดังกล่าวเป็นวันชำระภาษีป้าย

หลักกฎหมาย ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องปฏิบัติดังนี้

๑. การชำระภาษีป้ายต้องชำระภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

๒. สถานที่ระภาษีป้าย

- สถานที่ที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายไว้

- สถานที่อื่นใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

๓. ต้องชำระภาษีภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

๔. วันที่ชำระภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นวันชำระภาษีป้าย

วิธีการชำระภาษี สามารถชำระได้ดังนี้

๑. วิธีการส่งธนาคณ์โดยส่งจ่ายเงินให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น

๒. ตัวแลกเงินของธนาคารโดยส่งจ่ายเงินให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น

๓. ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

๔. ส่งโดยวิธีอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๕. วันที่ได้ทำการส่ง ตาม ข้อ ๑ - ๒ เป็นวันชำระภาษีป้าย

อธิบาย การชำระภาษีป้ายนั้นทำได้หลายวิธีนอกจากการชำระภาษีโดยตรงต่อ

พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ตั้งแบบรายการแสดงภาษีป้าย หรือสถานที่เจ้าพนักงานกำหนด แล้วยังสามารถชำระด้วยการส่งเงินทางธนาคารโดยสั่งจ่ายเงินให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ตัวแลกเงินของธนาคาร โดยสั่งจ่ายเงินให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น การส่งเงินดังกล่าวนั้นต้องลงทะเบียน วันที่ได้ส่งคือวันชำระภาษี

ข้อสังเกต กฎหมายได้กำหนดให้ชำระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ใช่ชำระแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๙ ทวิ ถ้าภาษีป้ายที่ต้องชำระมีจำนวนตั้งแต่สามพันบาทขึ้นไป ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายจะขอผ่อนชำระเป็นสามงวด งวดละเท่า ๆ กันก็ได้ โดยแจ้งความจำเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ ก่อนครบกำหนดเวลาชำระภาษีตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง

การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ชำระงวดที่หนึ่งก่อนครบกำหนดเวลาชำระภาษีตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง งวดที่สองภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่หนึ่ง และงวดที่สามภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่สอง

ถ้าผู้ขอผ่อนชำระภาษีไม่ชำระภาษีป้ายงวดหนึ่งงวดใดภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้หมดสิทธิที่จะขอผ่อนชำระภาษี และให้นำมาตรา ๒๕ (๓) มาใช้บังคับสำหรับงวดที่ยังมิได้ชำระ

หลักกฎหมาย การผ่อนชำระภาษีมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ต้องมีเงินภาษีที่จะชำระตั้งแต่ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป

๒. ผู้เสียภาษีต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ขอผ่อนชำระภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

๓. ระยะเวลาการยื่นหนังสือตามข้อ ๒ ต้องดำเนินการก่อนวันครบกำหนดการชำระภาษี (ภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน)

๔. ผ่อนชำระเงินภาษีได้สามงวด งวดละเท่า ๆ กัน

๕. การชำระเงินภาษีงวดที่ ๑ ภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

๖. การชำระเงินภาษีงวดที่ ๒ ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่หนึ่ง

๗. การชำระเงินภาษีงวดที่ ๓ ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่สอง

๘. ผู้เสียภาษีป้ายต้องเสียภาษีป้ายตามกำหนดในแต่ละงวด

๙. ผู้เสียภาษีป้ายไม่ชำระภาษีป้ายในงวดหนึ่งงวดใดภายในเวลาที่กำหนดแต่ละงวดจะหมดสิทธิที่จะต้องขอผ่อนชำระ

๑๐. ผู้เสียภาษีป้ายที่หมดสิทธิในการผ่อนชำระภาษีป้ายจะต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินภาษีที่ยังไม่ได้ชำระ

อธิบาย

ตามหลักกฎหมายในมาตรานี้แยกได้เป็น ๒ กรณี

๑. หลักแห่งสิทธิการขอผ่อนชำระภาษีป้าย

๒. หลักการระงับแห่งสิทธิผ่อนชำระภาษีป้าย

๑. หลักแห่งสิทธิการขอผ่อนชำระภาษีป้าย

กฎหมายได้กำหนดให้มีการแบ่งเบาภาระแก่ผู้ชำระภาษีป้ายด้วยการให้ผ่อนชำระโดยมีเงื่อนไขและแนวทางปฏิบัติว่าต้องมีเงินภาษีที่ต้องชำระตั้งแต่สามพันบาทขึ้นไปและให้ทำหนังสือขอผ่อนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สามารถผ่อนชำระภาษีป้ายได้สามงวด จำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระแต่ละงวดจะแบ่งเท่าๆกัน

การชำระภาษีป้าย งวดแรกภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมิน งวดที่ ๒ และ ๓ ภายในหนึ่งเดือนนับจากวันสุดท้ายที่ต้องชำระแต่ละงวด

ประเด็นข้อกฎหมายในวรรคนี้ มีปัญหาที่จะต้องทำความเข้าใจ ๓ ประเด็นหลักดังนี้

๑. การคิดระยะเวลาชำระภาษีคิดอย่างไร

๒. การนับระยะเวลาในแต่ละงวดเริ่มนับตั้งแต่เมื่อใด

ในประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีความเห็นในการพิจารณาดังนี้

๑. การคิดระยะเวลาชำระภาษีคิดอย่างไรซึ่งกฎหมายกำหนดว่าภายในหนึ่งเดือนภายหลังจากการชำระภาษีแต่ละงวดค่าว่าหนึ่งเดือนนั้นคิดอย่างไรเนื่องจากหนึ่งเดือนตามปีปฏิทินนั้นต่างกันเดือนกุมภาพันธ์ มี ๒๘ วัน เดือนที่ลงท้ายด้วยคำว่า “ยน” มี ๓๐ วัน เดือนที่ลงท้ายด้วยคำว่า “คม” มี ๓๑ วัน หนึ่งปี มี ๑๒ เดือน หรือ ๓๖๕ หรือ ๓๖๖ วัน ดังนี้แล้วเมื่อกฎหมายกำหนดว่าภายในหนึ่งเดือนนั้นจะนับกี่วันเป็นหนึ่งเดือน ในเรื่องดังกล่าวนี้หากไปคิดตามเดือนต่างๆอาจจะเกิดปัญหาได้ในทางปฏิบัติ จึงให้นับไปจนถึงวันที่ถึงกำหนดในเดือนถัดไป หรือวันชนวัน เช่นกำหนดชำระวันสุดท้ายของงวดที่ ๑ คือวันที่ ๑๔ เดือนเมษายน และผู้เสียภาษีได้นำเงินมาชำระในวันที่ ๑๔ เมษายน ระยะเวลาชำระงวดที่ ๒ คือภายในหนึ่งเดือนนับจากวันสุดท้ายของการชำระงวดที่ ๑ ดังนั้น จำนวนระยะเวลาหนึ่งเดือนของงวดที่สองจะถึงกำหนดครบหนึ่งเดือนคือวันที่ ๑๓ พฤษภาคม

๒. การนับระยะเวลาในแต่ละงวดจะเริ่มนับตั้งแต่เมื่อใด

กฎหมายกำหนดว่า การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ชำระงวดที่หนึ่งก่อนครบกำหนดเวลาชำระภาษีตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง งวดที่สองภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่หนึ่ง และงวดที่สามภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่สอง

การชำระภาษีป้ายงวดแรก กฎหมายกำหนดว่าต้องชำระภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับการแจ้งประเมิน เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นในระยะเวลาการชำระซึ่งกฎหมายกำหนดให้ชำระภายในเวลาที่กำหนดแต่ละงวด จึงขอยกตัวอย่างให้เห็นดังนี้

นาย ก. ต้องเสียภาษีป้ายจำนวน ๙,๐๐๐ บาท ได้มีหนังสือขอผ่อนชำระภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และนาย ก ได้รับใบแจ้งการประเมินภาษีวันที่ ๕ มีนาคม ซึ่งกฎหมายกำหนดว่าต้องมาชำระภายใน ๑๕ วัน นับจากวันได้รับการแจ้งประเมินภาษีป้าย ดังนั้นนาย ก จะต้องมาชำระภาษีระหว่างวันที่ ๖ ถึง ๒๐ มีนาคม วันครบกำหนดชำระภาษีป้ายคือ ๒๐ มีนาคม (หากเสียภายหลังวันที่ ๒๐ มีนาคม จะต้องเสียเงินเพิ่ม) ถ้าหากนาย ก มาชำระภาษีงวดแรก ใน ๑๕ มีนาคม ดังนี้แล้วการนับระยะเวลางวดที่สองของนาย ก คือวันที่ ๒๐ มีนาคม (นับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่หนึ่ง) ไม่ได้นับจากวันที่ ๑๕ มีนาคม

๒. หลักการระงับแห่งสิทธิผ่อนชำระภาษีป้าย

เมื่อผู้ขอผ่อนชำระภาษีป้ายผิดนัดไม่ชำระภาษีป้ายในงวดหนึ่งงวดใด จะมีผลดังนี้

- สิทธิที่ได้รับผ่อนชำระภาษีป้ายจะสิ้นสุดลง

- ผู้ขอผ่อนชำระภาษีป้ายจะต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละสองต่อเดือนตามจำนวนเงินภาษีที่ยังไม่ได้ชำระ

มาตรา ๑๙ ตรี ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายแสดงหลักฐานการเสียภาษีป้ายไว้ ณ ที่เปิดเผยในสถานที่ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการ

หลักกฎหมาย

ผู้ที่เสียภาษีป้ายจะต้องแสดงหลักฐานการเสียภาษีป้ายไว้ ณ ที่เปิดเผยในสถานที่ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการกิจการอื่น

อธิบาย กฎหมายมาตรานี้เป็นการบังคับให้ผู้เสียภาษีป้ายแสดงหลักฐานการเสียภาษีหลักฐานการเสียภาษีในที่นี้คือ ใบเสร็จรับเงินภาษีป้าย โดยปิดไว้ในที่เปิดเผย

มาตรา ๒๐ ภาษีป้ายจำนวนใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจ้งการประเมินแล้วถ้ามิได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือเป็นภาษีป้ายค้างชำระ

หลักกฎหมาย

๑. พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการประเมินภาษี

๒. ผู้ต้องชำระภาษีป้ายไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเป็นภาษีค้างชำระ

อธิบาย หลักการสำคัญของภาษีป้ายค้างชำระคือจะต้องมีการประเมินภาษีและแจ้งการประเมินภาษีเสียก่อน หากไม่มีการแจ้งการประเมินยังไม่ถือว่าเป็นภาษีค้างชำระ และเมื่อได้รับแจ้งการประเมินแล้วไม่ไปชำระภาษีป้ายตามกำหนด ๑๕ วัน นับจากวันได้รับใบแจ้งการประเมิน

ตัวอย่าง

นาย ก. ได้มายื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีป้ายแล้ว แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่ได้ประเมินภาษีป้ายของนาย ก ถึงแม้ว่าเวลาจะผ่านพ้นไปนานเท่าใดก็ตาม ยังไม่ถือว่าเป็นภาษีค้างชำระ และไม่ต้องเสียเงินเพิ่ม

แต่หากนาย ก ได้รับใบแจ้งการประเมินแล้วไม่ไปชำระภาษีภายใน ๑๕ วัน นับจากวันได้รับใบแจ้งการประเมิน จึงถือว่าเป็นภาษีค้างชำระ

มาตรา ๒๑ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายที่ค้างชำระ เพื่อนำเงินมาชำระค่าภาษีป้าย ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายโดยมีมติของให้ศาลสั่งหรือออกหมายยึด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

การยึดทรัพย์สินจะกระทำได้ต่อเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายชำระภาษีป้ายที่ค้างชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่รับหนังสือนั้น

การขายทอดตลาดทรัพย์สินจะกระทำมิได้ในระหว่างระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นจะเป็นของเสียง่าย

วิธีการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน เพื่อให้ได้รับภาษีป้ายที่ค้างชำระ ให้นำวิธีการในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักกฎหมาย

๑. ผู้มีอำนาจการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินคือ ผู้บริหารท้องถิ่น

๒. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายค้างภาษีป้าย

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายชำระภาษีป้ายที่ค้างชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

๔. ในระหว่างระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ จะขายทอดตลาดทรัพย์สินไม่ได้ เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นจะเป็นของเสียง่าย

๕. วิธีการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ดำเนินการประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ขณะนี้กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และแก้ไขเพิ่มเติม

อธิบาย

การยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษีป้ายนั้น มีความหมายว่าอย่างไร ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และแก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดคำจำกัดดังกล่าวไว้ว่า

“ยึด” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ต่อทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี เพื่อให้ทรัพย์สินนั้นได้เข้ามาอยู่ในความดูแลหรือครอบครองของผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมาย

“อายัด” หมายความว่า การสั่งให้ผู้ค้างภาษีหรือบุคคลภายนอกมิให้จำหน่าย จ่ายโอนหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ได้สั่งอายัดไว้ รวมตลอดถึงการสั่งบุคคล ภายนอก มิให้นำส่งทรัพย์สินหรือชำระหนี้แก่ผู้ค้างภาษี และให้ส่งมอบหรือชำระหนี้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทน

“ขายทอดตลาด” หมายความว่า การนำเอาทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีออกขายโดยวิธีให้สุราราคากันโดยเปิดเผย

ในการดำเนินการยึด อายัด และขายทรัพย์สินทอดตลาดนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯดังกล่าว

โดยเฉพาะการมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้มีหน้าที่ค้างชำระภาษีมาเสียภาษีภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า ๗ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือนั้น

ข้อควรคำนึงในการยึด อายัดทรัพย์สินของบุคคลผู้ค้างชำระภาษีป้ายนั้น ถ้าหากบุคคลนั้นมีทรัพย์สินหลายรายการจะต้องพิจารณา ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่มีมูลค่าที่เพียงพอต่อการชำระภาษีที่ค้างชำระเท่านั้น

มาตรา ๒๒ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการยึด อายัด หรือขายทอดตลาด เหลือเท่าใดให้ชำระเป็นค่าภาษีป้าย ถ้ายังมีเงินเหลืออยู่อีกให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สินนั้น

หลักกฎหมาย

เงินที่ได้ขายทอดตลาดทรัพย์สินได้ดำเนินการดังนี้

๑. จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการยึด आयัด หรือขายทอดตลาด เป็นอันดับแรก
๒. จ่ายเป็นค่าภาษีป้าย
๓. หากมีเงินเหลือส่งคืนเจ้าของ

ตามหลักกฎหมายนี้เป็นการแจกแจงการนำเงินที่ขายทอดตลาดมาจ่ายโดยกำหนดให้ใช้จ่ายเป็นลำดับคือ จ่ายในการดำเนินการยึด आयัด หรือขายทอดตลาด จ่ายเป็นเงินภาษีป้าย ส่วนที่เหลือคืนเจ้าของป้าย

มาตรา ๒๓ เมื่อได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่งแล้ว ถ้าได้มีการชำระภาษีป้ายที่ค้างชำระ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินโดยครบถ้วนก่อนการขายทอดตลาด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายสั่งถอนการยึดหรืออายัดนั้น

หลักกฎหมาย

๑. ได้มีการยึด आयัดทรัพย์สินไว้แล้ว
๒. ยังไม่ได้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินยึด आयัดไว้
๓. ผู้ค้างชำระภาษีป้ายได้นำเงินมาชำระภาษีที่ค้างชำระ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน
๔. ได้ชำระเงินครบถ้วน
๕. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายสั่งถอนการยึดหรืออายัด

เป็นกรณีที่ผู้ค้างภาษีป้ายได้นำเงินมาชำระค่าภาษีป้าย ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาชำระครบถ้วนแล้วให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายสั่งถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ยึด आयัดไว้

มาตรา ๒๔ ผู้ใดเสียภาษีป้ายโดยไม่มีหน้าที่ต้องเสียหรือเสียเกินกว่าที่ควรต้องเสีย ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินคืน

การขอรับเงินคืน ให้ยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เสียภาษีป้าย ในการนี้ให้ผู้ยื่นคำร้องส่งเอกสาร หลักฐานหรือคำชี้แจงใด ๆ ประกอบคำร้องด้วย เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิได้รับเงินคืนให้ส่งคืนเงินให้โดยเร็ว และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบเพื่อมาขอรับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการกระทำใด ๆ เพื่อให้เสียภาษีป้ายน้อยลงกว่าที่ได้เสียไปแล้ว ให้มีผลเมื่อเริ่มต้นปีภาษีป้าย

หลักกฎหมาย

สิทธิรับคืนภาษี

๑. เสียภาษีป้ายโดยไม่มีหน้าที่เสีย
๒. เสียเกินกว่าที่ควรจะเสีย
๓. ผู้ชำระภาษีเกินต้องยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย
๔. ระยะเวลาในการยื่นคำร้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เสียภาษีป้าย

๕. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งการได้คืนภาษีป้ายให้ผู้ยื่นคำร้องทราบถึง
๖. มาขอรับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

อธิบาย

การขอคืนเงินภาษีป้ายที่ชำระไปแล้วคืนมีสองกรณี ซึ่งในกรณีดังนี้

๑. กรณีเสียภาษีป้ายโดยไม่มีหน้าที่เสีย ซึ่งกรณีนี้จะเกิดขึ้นได้น้อยมาก เพราะหลักการจัดเก็บภาษีป้ายนั้นเก็บจากเจ้าของป้าย และพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องทราบเจ้าของป้ายก่อนถึงจะมีการเก็บภาษีจัดและกระบวนการจัดเก็บภาษีนั้นเจ้าของจะต้องมายื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี มีการประเมินภาษี การจัดเก็บภาษีหรือเสียภาษีออกไปเสร็จรับเงิน ซึ่งในระหว่างอยู่ในกระบวนการจัดเก็บภาษี ผู้นั้นสามารถโต้แย้งได้ว่าตนไม่มีป้ายที่จะต้องเสียภาษี

๒. กรณีเสียเกินกว่าที่ควรจะเสียอาจจะเกิดได้หลายกรณีตัวอย่างเช่น กรณีวินิจฉัยประเภทภาษีผิดเพราะปัจจุบันมีการจัดทำข้อความป้ายเพื่อหลีกเลี่ยงประเภทภาษีที่สูงกว่าโดยเฉพาะประเภทที่สองและประเภทที่สาม ข

วิธีปฏิบัติในการขอคืนภาษีป้าย

๑. ให้ยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย
๒. ต้องยื่นคำร้องภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่เสียภาษีป้าย
๓. ให้ผู้ยื่นคำร้องส่งเอกสาร หลักฐานหรือคำชี้แจงใด ๆ ประกอบคำร้อง
๔. ผู้ขอรับเงินภาษีคืนจะต้องมารับเงินภาษีคืนภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ไปรับ

เงินภาษีคืน

หมวด ๔

เงินเพิ่ม

.....

มาตรา ๒๕ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายเสียเงินเพิ่มนอกจากเงินที่ต้องเสียภาษีป้ายในกรณีและอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีป้ายเว้นแต่กรณีที่เจ้าของป้ายได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้แจ้งให้ทราบถึงการละเว้นนั้นให้เสียเงินเพิ่มร้อยละห้าของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีป้าย

(๒) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายโดยไม่ถูกต้อง ทำให้จำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีป้ายลดน้อยลง ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของภาษีป้ายที่ประเมินเพิ่มเติม เว้นแต่กรณีที่เจ้าของป้ายได้มาขอแก้ไขแบบแสดงรายการภาษีป้ายให้ถูกต้องก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการประเมิน

(๓) ไม่ชำระภาษีป้ายภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีป้าย เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน ทั้งนี้ ไม่ให้นำเงินเพิ่มตาม (๑) และ (๒) มาคำนวณเป็นเงินเพิ่มตามอนุมาตรานี้ด้วย

หลักกฎหมาย

ผู้เสียภาษีจะต้องเสียเงินเพิ่ม ในกรณีดังนี้

๑. ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายในเวลาที่กำหนด
 - เสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีป้าย
 - กรณีที่เจ้าของป้ายได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้แจ้งให้ทราบให้เสียเงินเพิ่มร้อยละห้าของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีป้าย
 ๒. ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายโดยไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้ต้องเสียภาษีป้ายลดน้อยลง
 - เสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของภาษีป้ายที่ประเมินเพิ่มเติม
- ข้อยกเว้น** เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียเงินเพิ่มหากได้ขอแก้ไขแบบแสดงรายการภาษีป้ายให้ถูกต้องก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการประเมิน
๓. ไม่ชำระภาษีป้ายภายในเวลาที่กำหนด
 - ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีป้าย
 - เศษของหนึ่งเดือนให้คิดเป็นหนึ่งเดือน
 ๔. ไม่ให้นำเงินเพิ่มกรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายในเวลาที่กำหนดและยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายโดยไม่ถูกต้องมาคิดเป็นกรณีไม่ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนดเพื่อคิดเงินเพิ่มร้อยละสอง

มาตรา ๒๖ เงินเพิ่มตามมาตรา ๒๕ ให้ถือว่าเป็นภาษีป้าย

หมวด ๕
พนักงานเจ้าหน้าที่

.....

มาตรา ๒๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย หรือบริเวณที่ต่อเนื่องกับสถานที่ดังกล่าว หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีป้ายในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่
- (๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชีหรือเอกสารเกี่ยวกับภาษีป้ายมาตรวจสอบภายในกำหนดเวลาอันสมควร

หลักกฎหมาย

เป็นการกำหนดวิธีในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดังนี้

๑. การเข้าไปตรวจสอบสถานประกอบการของผู้ประกอบการที่เสียภาษีป้ายจะต้องเข้าไปสถานที่นั้นๆ
 - ๑.๑ ในเวลาระหว่างอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก
 - ๑.๒ ในเวลาทำการประกอบการนั้น
๒. มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายมาให้ถ้อยคำ
๓. มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายส่งบัญชีหรือเอกสารเกี่ยวกับภาษีป้ายมาตรวจสอบ

ตามหลักกฎหมายนี้เป็นการกำหนดอำนาจให้เจ้าพนักงานที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับป้าย เวลาปกติ คือระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก แต่ในกรณีการประกอบกิจการบางประเภทดำเนินการในเวลากลางคืน กฎหมายจึงให้อำนาจเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบได้ในเวลาทำการนั้น

ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการกลางคืน จะมีป้ายลักษณะเป็นกล่องพลาสติก สีเหลี่ยมระบบไฟฟ้า ติดตั้งบนขาเหล็กมีล้อเลื่อนสามารถลากเคลื่อนย้ายได้ ในเวลากลางวันไม่ได้ประกอบการก็จะเก็บไว้ เวลากลางคืนประกอบการก็นำมาติดตั้งไว้หน้าสถานประกอบการ ดังนั้นจึงเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถจะเข้าไปตรวจสอบในเวลากลางคืนซึ่งประกอบการได้

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

หลักกฎหมาย

ต้องการให้เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีการแสดงหลักฐานบัตรประจำตัวต่อผู้เสียหาย ในการเข้าไปตรวจสอบ เมื่อผู้ประกอบการขอให้แสดงตน

มาตรา ๒๙ เมื่อปรากฏว่าเจ้าของป้ายมิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย หรือยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายโดยไม่ถูกต้อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจแจ้งการประเมินย้อนหลังได้ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการประเมิน

หลักกฎหมาย

๑. เจ้าของป้ายมิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย
๒. เจ้าของป้ายยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายโดยไม่ถูกต้อง
๓. พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจแจ้งการประเมินย้อนหลังได้ไม่เกินห้าปี

คำอธิบาย

ในกรณีดังกล่าวนี้เป็นการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการแจ้งการประเมินให้เสียภาษีป้ายย้อนหลังได้ แต่การประเมินจะย้อนหลังได้ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่แจ้งการประเมิน

กฎหมายภาษีป้ายได้กำหนดระยะเวลาการประเมินย้อนหลังได้ไม่เกินห้าปี ซึ่งการที่พระราชบัญญัติป้ายได้กำหนดในเรื่องระยะเวลานี้ไว้เป็นการเฉพาะ นั้นอาจเกี่ยวเนื่องจากอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้มีการกำหนดอายุความทั่วไปเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี

หมวด ๖

การอุทธรณ์

.....

มาตรา ๓๐ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษีป้ายแล้วเห็นว่าการประเมินนั้นไม่ถูกต้อง มีสิทธิอุทธรณ์การประเมินต่อผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการชำระภาษีป้าย เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น

หลักกฎหมาย

การอุทธรณ์ภาษีป้ายได้จะต้องเป็นไปตามหลักกฎหมายดังนี้

๑. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายจะต้องได้รับแจ้งการประเมินภาษีป้าย
๒. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายเห็นว่าการประเมินนั้นไม่ถูกต้อง
๓. การอุทธรณ์ต้องอุทธรณ์ต่อผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายได้
๔. ระยะเวลาในการอุทธรณ์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน
๕. การยื่นอุทธรณ์ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
๖. การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการชำระภาษีป้าย
๗. เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น

อธิบาย

การอุทธรณ์ภาษีป้ายมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ภาษีป้ายเมื่อเห็นว่าการประเมินนั้นไม่ถูกต้อง ซึ่งการอุทธรณ์นั้นต้องอุทธรณ์ต่อผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย การอุทธรณ์ต้องยื่นภายใน ๓๐ วัน โดยยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ปัญหาในการปฏิบัติผู้เสียภาษีจะเข้าใจว่าเมื่อตนยื่นอุทธรณ์แล้ว การชำระภาษีก็ชะลอไปด้วย กล่าวคือคิดว่าจะไปชำระภาษีเมื่อได้มีคำอุทธรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ในกรณีดังกล่าวนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเมื่อได้รับคำร้องยื่นอุทธรณ์จากผู้เสียภาษีแล้วจะต้องอธิบายให้เขาเข้าใจว่า การอุทธรณ์นี้ไม่เป็นเหตุให้มีการชะลอการชำระภาษี การชำระภาษีจะต้องชำระภายในกำหนดเวลา ๑๕ วันนับจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมิน ถ้าหากระหว่างรอการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อถึงกำหนดชำระภาษีป้ายก็จะต้องชำระ มิเช่นนั้นแล้วจะต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละสองต่อเดือนของเงินที่ต้องชำระภาษี แต่เมื่อชำระภาษีตามกำหนดแล้วในเวลาต่อมาหากผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอุทธรณ์แล้วมีการพิจารณาค่าภาษีให้ในภายหลังก็สามารถขอคืนภาษีได้ แต่กฎหมายพระราชบัญญัติป้ายนี้ได้ตัดสิทธิ์ผู้เสียภาษีป้ายเลยที่เดียว ยังให้สิทธิ์ผู้เสียภาษีที่จะยื่นคำร้องขอชะลอการชำระภาษีไว้ แต่การชะลอการชำระภาษีป้ายได้ต่อเมื่อผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติ

นอกจากนี้แล้วในการอุทธรณ์ภาษีป้ายนั้นเจ้าหน้าที่จะต้องชี้แจงวิธีการอุทธรณ์ตามแบบ ภป. ๔ และหน้าที่ที่ผู้อุทธรณ์จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายให้เข้าใจ ถ้าหากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอาจจะส่งผลให้ผู้บริหารยกคำร้องอุทธรณ์ได้ และควรให้ผู้อุทธรณ์จัดทำแบบอุทธรณ์ ปภ. ๔ จำนวนสองฉบับเพื่อเก็บไว้เป็นสำเนาหนึ่งฉบับสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อได้รับคำร้องอุทธรณ์แล้วจะต้องเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับโดยเร็ว

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายอาจมีหนังสือเรียกผู้อุทธรณ์มาให้ถ้อยคำเพิ่มเติมหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่ยื่นอุทธรณ์ภายในสามสิบวันตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก ไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่ยอมส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจยกอุทธรณ์นั้นเสียได้

หลักกฎหมาย

ในการพิจารณาอุทธรณ์ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจดังนี้

๑. เรียกผู้อุทธรณ์มาให้คำเพิ่มเติม
๒. ให้ผู้อุทธรณ์ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้
๓. กรณีผู้อุทธรณ์
 - ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก
 - ไม่ยอมให้ถ้อยคำ
 - ไม่ยอมส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจยกอุทธรณ์ได้

อธิบาย

ตามหลักกฎหมายเป็นการกำหนดอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายไว้ว่าในการพิจารณาอุทธรณ์นั้น ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายสามารถเรียกให้ผู้อุทธรณ์หรือผู้ที่จะต้องเสียภาษีมาให้ถ้อยคำเพิ่มเติม หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้

แต่ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์

- ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก
- ไม่ยอมให้ถ้อยคำ
- ไม่ยอมส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ผลของการไม่ปฏิบัติตามนี้กฎหมายให้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายยกอุทธรณ์นั้นได้

มาตรา ๓๒ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ และแจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้ทำการประเมินโดยเร็ว

หลักกฎหมาย

เป็นการกำหนดเวลาในการดำเนินพิจารณาอุทธรณ์ไว้หกสิบวัน เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าและเมื่อมีการพิจารณาอุทธรณ์แล้วจะต้องแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นพร้อมเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้ทำการประเมินโดยเร็ว ปัญหาเวลาในการส่งคำวินิจฉัยใช้คำว่า “โดยเร็ว” คือภายในกี่วันไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนเหมือนกับระยะเวลาการวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา ๓๓ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายโดยฟ้องเป็นคดีต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการยกอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง

การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้อต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา

๓๐ แล้ว

หลักกฎหมาย

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย โดย

๑. ยื่นฟ้องคดีต่อศาล
๒. ยื่นฟ้องภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน
๓. จะต้องมีการยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว
๔. ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำวินิจฉัยแล้ว

อธิบาย

การดำเนินการยื่นฟ้องคดีต่อศาลในกรณีนี้จะเป็นกรณีที่ผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีได้มีการยื่นการอุทธรณ์การประเมินภาษีป้ายแล้วและไม่พอใจคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้บริหารท้องถิ่นก็สามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลได้ การฟ้องคดีต่อศาลผู้เสียหายจะต้องดำเนินการภายใน ๓๐ วัน

แต่การที่ผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีต่อศาลได้นั้น ผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ คือยื่นอุทธรณ์การประเมินภาษีป้ายต่อผู้บริหารท้องถิ่นแล้วภายใน ๓๐ วันแล้ว และจะต้องให้ความร่วมมือในขั้นตอนของการวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา ๓๑ กล่าวคือ

๑. ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามหนังสือเรียกในขั้นตอนการวินิจฉัยของผู้บริหาร
๒. ให้ความร่วมมือในการให้ถ้อยคำในขั้นตอนการวินิจฉัยของผู้บริหาร
๓. ให้ความร่วมมือในการส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องขั้นตอนการวินิจฉัยของผู้บริหารตามเหตุอันสมควร

เหตุที่ต้องให้ความร่วมมือดังกล่าว เพราะหากผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีไม่ให้ความร่วมมือจะเป็นเหตุให้ผู้บริหารท้องถิ่นยกคำร้องอุทธรณ์ภาษีป้ายได้ จะไม่สามารถนำคดีฟ้องต่อศาลได้

ข้อสังเกต

การฟ้องคดีต่อศาลได้จะต้องมีกระบวนการดำเนินการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขั้นตอนการยื่นคำอุทธรณ์ต่อผู้บริหารท้องถิ่น ต้องให้ความร่วมมือในขั้นตอนการวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้บริหารท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นได้มีการวินิจฉัยการอุทธรณ์นั้นแล้วเป็นหลักสำคัญ

มาตรา ๓๓ ทวิ ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ถึงที่สุดให้คืนเงินค่าภาษีป้ายให้แก่ผู้อุทธรณ์ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบโดยเร็วเพื่อมาขอรับเงินคืนภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

หลักกฎหมาย

๑. การรับเงินคืนผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายต้องแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ (ผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดี) ทราบโดยเร็ว
๒. ผู้อุทธรณ์ต้องมารับเงินคืนภายใน ๑ ปี

อธิบาย

กรณีศาลมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ถึงที่สุดให้คืนเงินภาษี ให้ผู้บริหารท้องถิ่น แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ และได้มีการกำหนดว่าผู้อุทธรณ์จะต้องมารับเงินคืนภายใน ๑ ปีนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งให้มารับเงินคืน

เนื่องจากกฎหมายกำหนดระยะเวลาในการรับเงินภาษีคืน ดังนั้นในการปฏิบัติการข้างนี้นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีหลักฐานการแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ เพื่อใช้เป็นการนับระยะเวลาในการมารับเงินภาษีคืน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรที่จะส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ จะได้มีหลักฐานการรับแจ้งจากผู้อุทธรณ์ แต่การส่งทางไปรษณีย์นี้ กฎหมายได้กำหนดไว้ว่าให้สามารถส่งให้กับบุคคลที่บรรลุนิติภาวะได้ ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ผู้อุทธรณ์อาจจะไม่รับการแจ้งก็ได้

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

.....

มาตรา ๓๔ ผู้ใดโดยรู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ให้ถ้อยคำเท็จ ตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีป้าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หลักกฎหมาย

๑. รู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ
๒. รู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจให้ถ้อยคำเท็จ
๓. รู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ
๔. นำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง
๕. เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีป้าย

อธิบาย

การที่บุคคลใดกระทำการตามหลักกฎหมายดังกล่าวมานั้นตามข้อ ๑ - ๔ ประกอบกับข้อ ๕ ก็มีความผิดต้องรับโทษ ทั้งนี้ โทษดังกล่าวเป็นบทกำหนดโทษทางความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีโทษร้ายแรงถึงขั้นจำคุก

มาตรา ๓๕ ถึง มาตรา ๓๙ เป็นบทกำหนดโทษในกรณีต่างๆ ที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้าย ซึ่งมีโทษหนักเบาแตกต่างกันไป เช่น

มาตรา ๓๕ ผู้ใดจงใจไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๓๕ ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ วรรคสาม คือ ป้ายที่ติดตั้งบนอสังหาริมทรัพย์ของบุคคลอื่นและมีพื้นที่เกินสองตารางเมตรต้องมีชื่อและที่อยู่ของเจ้าของป้ายเป็นตัวอักษรไทยที่ชัดเจนที่มุมขวาด้านล่างของป้ายและให้ข้อความดังกล่าวได้รับยกเว้นภาษีป้าย ต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งร้อยบาทเรียงรายวันตลอดระยะเวลาที่กระทำความผิด

มาตรา ๓๖ ผู้ใดไม่แจ้งการรับโอนป้ายตามมาตรา ๑๖ (คือให้ผู้รับโอนแจ้งการรับโอนเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันรับโอน)

หรือไม่แสดงการเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๑๙ ตรี (คือให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายแสดงหลักฐานการเสียภาษีป้ายไว้ ณ ที่เปิดเผยในสถานที่ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการ)

ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๗ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ (๑) (คือเข้าไปในสถานที่ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย หรือบริเวณที่ต่อเนื่องกับสถานที่ดังกล่าว หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีป้ายในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายได้ปฏิบัติการถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่) หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๗ (๒) (คือออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายมาให้จ่ายค่าหรือให้ส่งบัญชีหรือเอกสารเกี่ยวกับภาษีป้ายมาตรวจสอบภายในกำหนดเวลาอันสมควร) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘ ในกรณีมีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายเห็นว่าเป็นความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือมีโทษจำคุกหรือปรับและโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจเปรียบเทียบสถานเดียวได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ

(๒) ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นยกเว้นเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายของแต่ละเขต เป็นผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนด เวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีต่อไป

หลักกฎหมาย

๑. เป็นความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว

๒. มีโทษจำคุกหรือปรับและโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน

๓. เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจเปรียบเทียบสถานเดียวได้

๕. ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

อธิบาย

ในกรณีนี้เป็นการให้อำนาจผู้บริหารมีอำนาจเปรียบเทียบสถานเดียวได้ ถ้าหากว่าเป็นความผิดที่มีบทลงโทษตามข้อ ๑ - ๒ และผู้ต้องหาชำระค่าปรับมีอำนาจเปรียบเทียบสถานเดียวได้ และเมื่อได้ดำเนินการในกรณีนี้ครบถ้วนแล้วให้คดีเลิกกัน

แต่ในกรณีผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนด เวลาดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะให้ดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๓๙ เงินค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

หลักกฎหมาย

เงินค่าปรับการกระทำความผิดภาษีป้ายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดก็จะเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๙ ทวิ¹¹ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

หลักกฎหมาย

๑. นิติบุคคลกระทำความผิด
๒. ผู้ต้องรับโทษคือกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น
๓. ยกเว้นพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคล

อธิบาย

นิติบุคคลเป็นบุคคลตามกฎหมาย ดังนั้นเมื่อนิติบุคคลกระทำความผิดกฎหมายจึงต้องกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในความผิดนั้น หากพิจารณาตามบุคคลดังกล่าวที่รับผิดชอบตามบทบัญญัตินี้ก็คือผู้บริหารของนิติบุคคลนั่นเอง

.....